

Eläkebarometri 2024

Sanna Tenhunen
Susan Kuivalainen

Eläkebarometri 2024

Eläkebarometrissa selvitetään suomalaisten kokemuksia eläketurvan tuntemisesta ja eläkeajan toimeentulosta. Kysely sisältää väitteitä eläkejärjestelmän toimintaperiaatteista ja sen tavoitteesta taata toimeentulo sekä väitteitä yleisestä luottamuksesta eläkejärjestelmään ja sen tulevaisuuteen.

Vuonna 2024 Eläkebarometrissa selvitettiin myös, mitä eläketiedon kanavia suomalaiset pitävät parhaimpina. Tutkimukseen haastateltiin 1 002 henkilöä, jotka edustavat Manner-Suomen 18 vuotta täyttäneitä väestöä.

ISSN 1798-7490 Eläketurvakeskuksen raportteja
(verkkojulkaisu)

CC BY 4.0

Helsinki 2024

Kansikuva: Adobe Firefly

Sisällys

Keskeiset tulokset	3
Eläketurvan tunteminen pysynyt ennallaan	4
Yli puolet arvioi tulevansa eläkeaikana toimeen melko hyvin tai hyvin	5
Aiempaa useampi kokee, että eläkkeillä iso merkitys eläkeajan toimeentulolle	6
Työperäinen maahanmuutto edelleen suosituin keino rahoituksen vahvistamiseksi	7
Aiempaa harvempi piti eläkemaksujen nostamista parhaana vaihtoehtona rahoituksen vahvistamiseksi	10
Lykkäämisen eläkettä korottava vaikutus tunnetaan aiempaa paremmin	11
Luottamus eläketurvaan ennallaan	13
Työeläkeote mieleisin eläketiedon kanava	16
Eläkebarometri-kysely ja raportointi	17
Liite: Vastausten jakaumat väestöryhmien mukaan	18
Liite: Kyselylomake	19

Keskeiset tulokset

Vuoden 2024 kyselystä selviää, että:

- eläketurvan tunteminen pysyi ennallaan, mutta lykkäämisen eläkettä korottava vaikutus tunnettiin aiempaa paremmin.
- luottamus eläkejärjestelmään ja eläkevarojen hoitoon pysyi viimevuotisella tasolla. Luottamus siihen, että eläke takaa kohtuullisen toimeentulon nykyeläkeläisille ja että eläkkeet pystytään maksamaan myös tulevaisuudessa kasvoi hieman, mutta käsitys eläkkeen takaamasta toimeentulosta tulevaisuudessa laski vähän.
- jos eläkkeiden rahoitusta pitäisi vahvistaa, työperäisen maahanmuuton lisääminen nähtiin edelleen mieleisimpänä vaihtoehtona. Seuraavaksi mieleisimpiä vaihtoehtoja olivat eläkemaksujen nostaminen ja pyrkimys sijoitustoiminnan tuottojen parantamiseen riskinottoa lisäämällä. Suhtautuminen eläkkeiden leikkaukseen oli edelleen selvästi kielteistä, mutta näkemykset muuttuivat hieman myönteisemmiksi vuoteen 2022 verrattuna.
- parhaina eläketiedon kanavina pidettiin työeläkeotetta, henkilökohtaista neuvontaa ja eläkelaitosten verkkopalveluja.

1 002

haastateltua
18 vuotta täyttäneitä
henkilöä

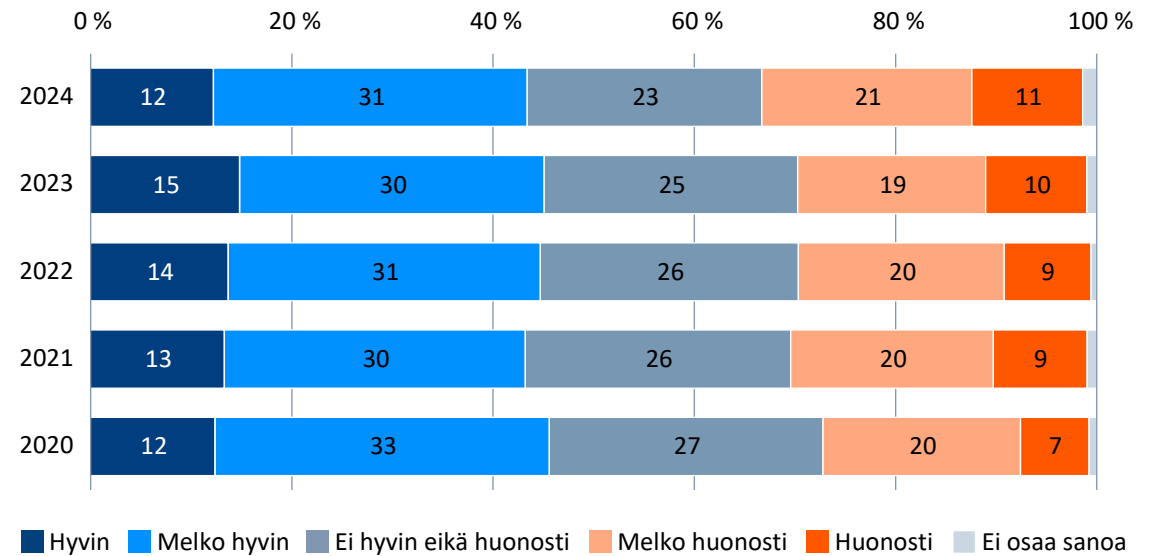
Eläketurvan tunteminen pysynyt ennallaan

Eläketurvan tuntemisensa hyväksi tai melko hyväksi arvioi 43 prosenttia vastaajista. Noin kolmannes (32 %) koki tuntevansa eläketurvaa huonosti tai melko huonosti. Neljännes vastaajista arvioi, ettei tunne eläketurvaa hyvin eikä huonosti tai ei osannut antaa arviotaan.

Arviot eläketurvan tuntemisesta olivat samalla tasolla kuin vuosi sitten. Muutos vuosien 2024 ja 2023 välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää.

Etenkin yli 50-vuotiaat, eläkeläiset, yrittäjät ja maatalousyrittäjät, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat sekä korkeampituloisiin kotitalouksiin kuuluvat kokivat tuntevansa eläketurvaa muita paremmin. Sen sijaan nuoremmat, opiskelijat ja matalimpaan tuloryhmään kuuluvat arvioivat useammin eläketurvan tuntemisensa huonoksi tai melko huonoksi. ([Liite 1](#)).

Kuinka hyvin sanoisitte tuntevanne eläketurvaa?

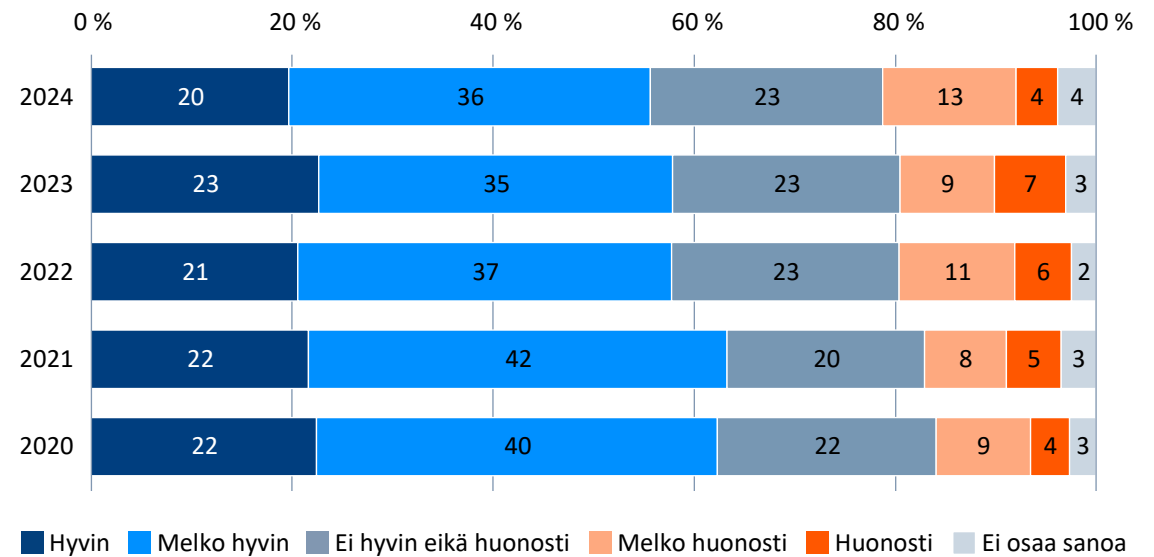
Yli puolet arvioi tulevansa eläkeaikana toimeen melko hyvin tai hyvin

Yli puolet vastaajista (56 %) arvioi tulevansa eläkeaikanaan toimeen vähintään melko hyvin. Huonoksi tai melko huonoksi toimeentulonsa arvioi 17 prosenttia vastaajista.

Hyväksi toimeentulonsa arvioivia oli hieman viime vuotta vähemmän ja melko huonoksi toimeentulonsa arvioineita hieman viime vuotta enemmän. Hyväksi tai melko hyväksi toimeentulonsa arvioivien osuus on laskenut vuoden 2021 tasosta kahdeksan prosenttiyksikköä.

Miehet, alle 25- ja yli 65-vuotiaat, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, eläkeläiset ja muualla kuin maaseutumaisissa kunnissa asuvat arvioivat muita useammin tulevansa toimeen eläkeaikanaan hyvin tai melko hyvin. Hyväksi ja melko hyväksi toimeentulonsa arvioivien osuus kasvoi tulojen myötä. ([Liite 2](#)).

Kuinka hyvin arvioitte tulevanne toimeen eläkeaikana?

70 %

65 vuotta täyttäneistä arvioi tulevansa toimeen hyvin tai melko hyvin eläkeaikana

56 %

arvelee tulevansa eläkeaikanaan vähintään melko hyvin toimeen

21 %

naisista arvioi tulevansa toimeen eläkeaikana huonosti tai melko huonosti

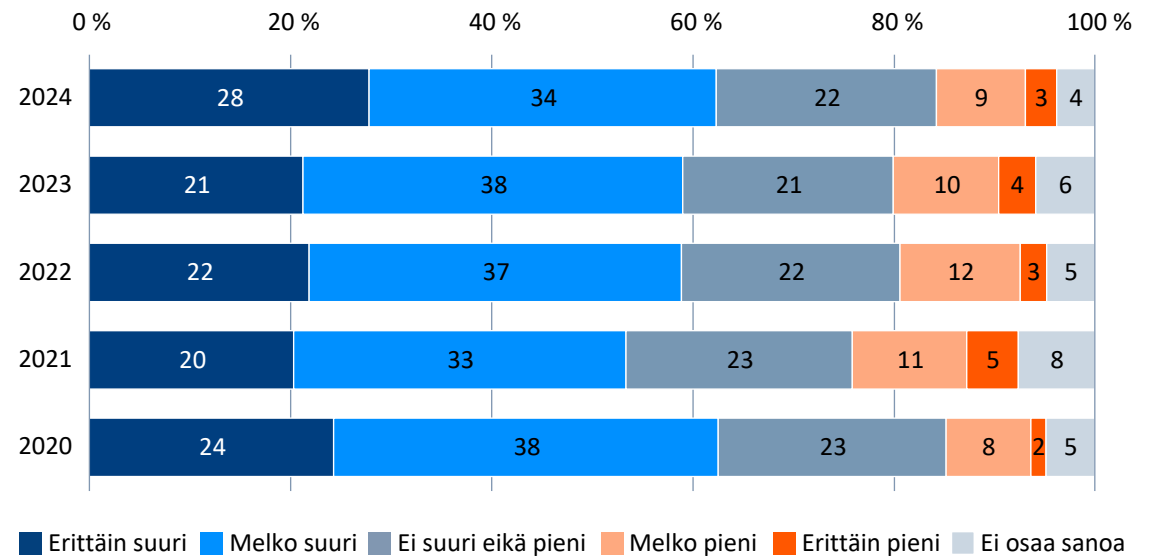
Aiempaa useampi kokee, että eläkkeillä iso merkitys eläkeajan toimeentulolle

Lähes kaksi kolmasosaa vastaajista (62 %) arvioi lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossa erittäin tai melko suureksi. Melko tai erittäin pieneksi eläkkeiden merkityksen arvioi 12 prosenttia vastaajista.

Eläkkeiden merkityksen suureksi arvioineiden osuus on kasvanut viime vuosina. Vuonna 2024 erittäin tai melko suureksi eläkkeen merkityksen arvioineita oli yhdeksän prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2021.

Eläkkeen merkityksen suureksi arvioineiden osuus kasvoi iän myötä. Eläkeläiset arvioivat eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossa muita useammin vähintään melko suureksi. Yrittäjät ja maatalousyrittäjät sekä matalimpaan ja korkeimpaan tuloryhmään kuuluvat ajattelivat useammin eläkkeiden merkityksen jäävän erittäin tai melko pieneksi. (Liite 3).

Kuinka suureksi arvioitte lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossanne?

71 %

yli 65-vuotiaista arvioi eläkkeiden merkityksen erittäin tai melko suureksi

62 %

arvioi lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossa erittäin tai melko suureksi

31 %

yrittäjistä ja maatalousyrittäjistä arvioi eläkkeiden merkityksen jäävän melko tai erittäin pieneksi

Työperäinen maahanmuutto edelleen suosituin keino rahoituksen vahvistamiseksi

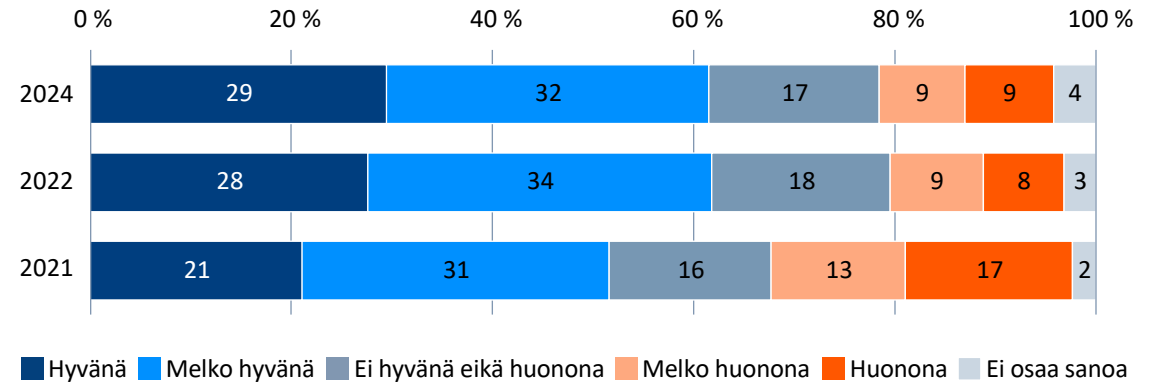
Vastaajia pyydettiin kertomaan, kuinka hyvänä tai huonona he pitäisivät eri vaihtoehtoja, jos eläkejärjestelmää pitäisi rahoituksen riittävyyden vuoksi muuttaa. Edellisen kerran asiaa kysyttiin vuonna 2022.

Myönteisimmin suhtauduttiin työperäisen maahanmuuton lisäämiseen työllisyyden kasvattamiseksi. Selvästi yli puolet vastaajista (61 %) piti sitä hyvänä tai melko hyvänä keinona. Mielenpiteet maahanmuuton lisäämisestä olivat samalla tasolla kuin vuonna 2022. Naiset, pääkaupunkiseudulla asuvat ja korkeammin koulutetut, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat sekä eläkeläiset suhtautuivat muita myönteisemmin työperäisen maahanmuuton lisäämiseen. (Liite 4.1).

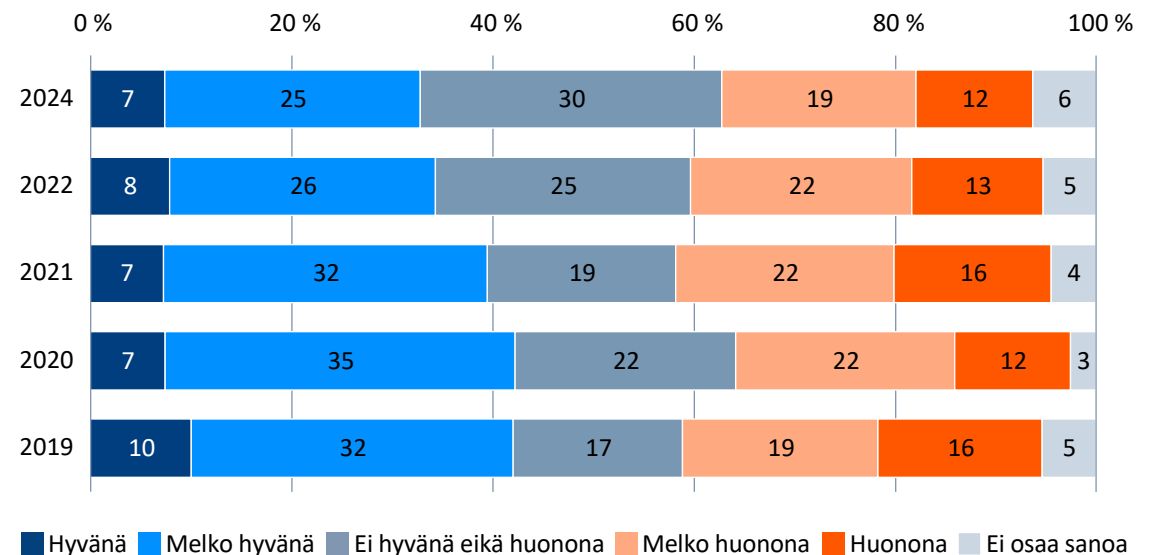
Kolmasosa vastaajista piti työikäisten ja työnantajien maksamien eläkemaksujen nostamista hyvänä tai melko hyvänä rahoituksen vahvistamisen vaihtoehtona. Mielenpiteet olivat samalla tasolla kuin edellisessä mittauksessa. Alemmat toimihenkilöt sekä yrittäjät ja maatalousyrittäjät pitivät vaihtoehtoa muita useammin huonona. (Liite 4.2).

Jos eläkejärjestelmää pitäisi rahoituksen riittävyyden vuoksi muuttaa, millaisina pitäisitte seuraavia vaihtoehtoja?

1. Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi

2. Nostetaan työikäisten ja työnantajien eläkemaksuja

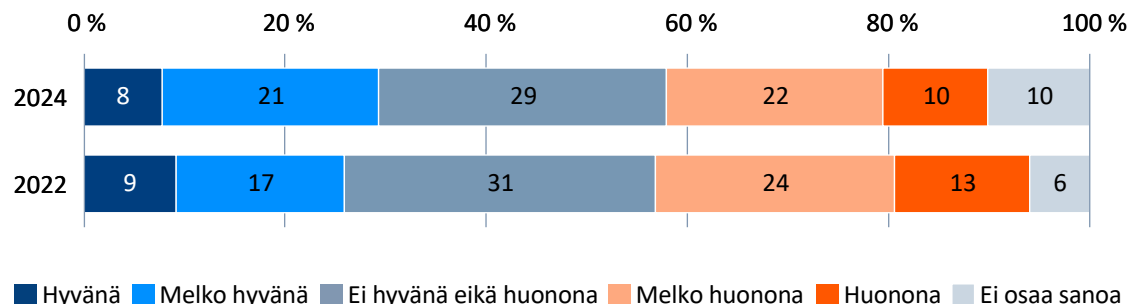

Pyrkimys kasvattaa eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa oli kolmanneksi suosituin vaihtoehto. Vastaajista 29 prosenttia piti vaihtoehtoa hyvänä tai melko hyvänä, mutta hieman useampi (32 %) arvioi sen huonoksi tai melko huonoksi. Suhtautuminen riskinoton lisäämiseen oli samalla tasolla kuin vuonna 2022. Suhtautuminen riskinoton lisäämiseen oli kielteisempää yli 35-vuotiailla. Miehet, pääkaupunkiseudulla asuvat, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät, korkeasti koulutetut ja korkeatuloisimpiin kotitalouksiin kuuluvat suhtautuivat muita useammin myönteisesti riskinoton lisäämiseen. (Liite 4.3).

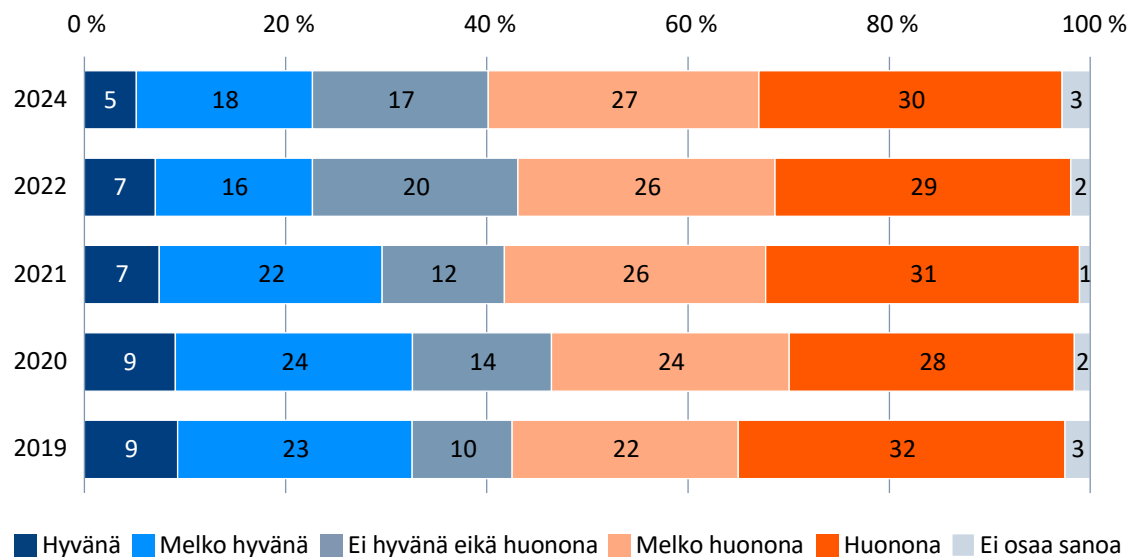
Eläkeiän nostoa piti hyvänä tai melko hyvänä vaihtoehtona 23 prosenttia vastaajista, kun yli puolet (57 %) arvioi sen melko huonoksi tai huonoksi. Osuudet olivat samalla tasolla kuin edellisellä kerralla. Miehet, 65 vuotta täyttäneet ja eläkeläiset pitivät eläkeiän nostoa muita useammin hyvänä uudistusvaihtoehtona. Myös ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät sekä korkeammin koulutetut suhtautuivat vaihtoehtoon muita useammin myönteisesti. (Liite 4.4).

Jos eläkejärjestelmää pitäisi rahoituksen riittävyyden vuoksi muuttaa, millaisina pitäisitte seuraavia vaihtoehtoja?

3. Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa

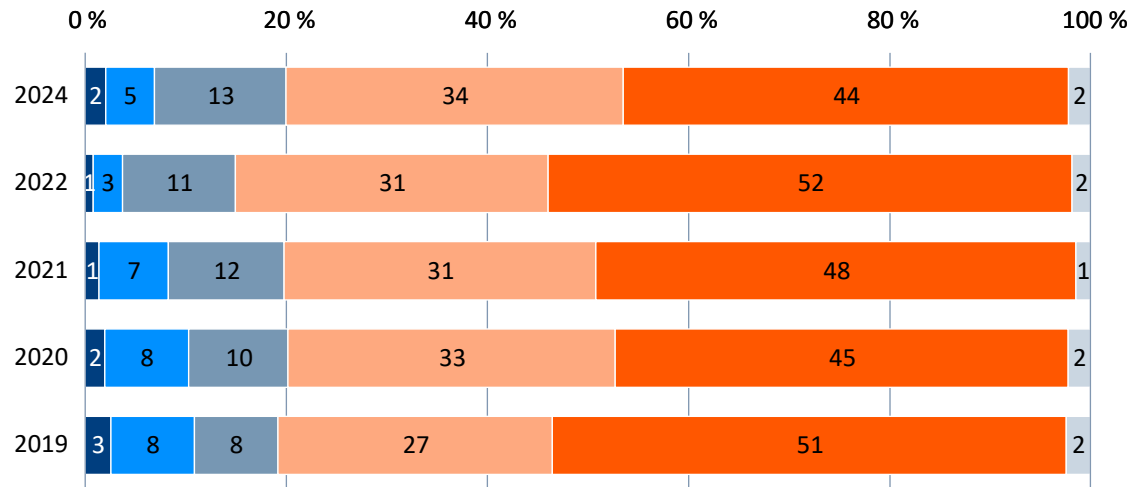

4. Nostetaan eläkeikä

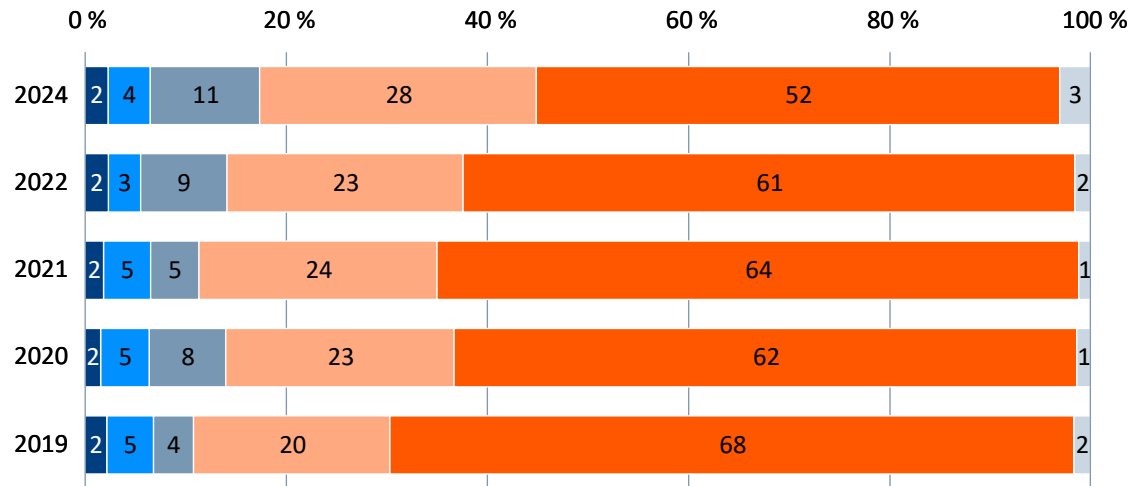

Jos eläkejärjestelmää pitäisi rahoituksen riittävyyden vuoksi muuttaa, millaisina pitäisitte seuraavia vaihtoehtoja?

5. Pienennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä

6. Pienennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä

■ Hyvä ■ Melko hyvä ■ Ei hyvänä eikä huonona ■ Melko huonona ■ Huonona ■ Ei osaa sanoa

Selvä enemmistö vastaajista suhtautui kielteisesti eläkkeiden pienentämiseen. Noin neljä viidestä piti nykyisten eläkeläisten (80 %) ja lähes yhtä moni tulevien eläkeläisten (78 %) eläkkeiden pienentämistä huonona tai melko huonona vaihtoehtona. Kielteisesti suhtautuvien osuudet laskivat noin viidellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2022.

Naiset suhtautuivat miehiä kielteisemmin eläkkeiden leikkaamiseen. Ikäluokkien väliset erot näkyivät selvästi: yli 50-vuotiaat pitivät eläkkeiden laskemista nuorempia useammin huonona uudistusvaihtoehtona. Ylemmän korkea-asteen suorittaneet, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat sekä yrittäjät ja maatalousyrittäjät suhtautuivat muita harvemmin kielteisesti nykyisten eläkeläisten eläkkeiden laskemiseen.

Kotitalouden tulojen suhteen ei ollut eroja suhtautumisessa tulevien eläkkeiden heikentämiseen, mutta korkeimpaan tuloluokkaan kuuluvat pitivät nykyisten eläkeläisten eläkkeiden pienentämistä muita harvemmin huonona vaihtoehtona. ([Liite 4.5](#) ja [Liite 4.6](#)).

Aiempaa harvempi pitää eläkemaksujen nostamista parhaana vaihtoehtona rahoituksen vahvistamiseksi

Tilanteessa, jossa valittavana olisi vain yksi vaihtoehto rahoituksen vahvistamiseksi, mieluisimmaksi vaihtoehdoksi koettiin vuoden 2022 tapaan työperäisen maahanmuuton lisääminen työllisyyden kasvattamiseksi. Kaksi viidestä (40 %) vastaajista piti tätä parhaana vaihtoehtona rahoituksen vahvistamiseksi. Seuraavaksi eniten mainintoja saivat eläkemaksujen nostaminen (17 %) ja pyrkimys kasvattaa eläkevarojen tuottoja riskinottoa lisäämällä (15 %). Melko moni vastaajista, 12 prosenttia, ei osannut sanoa, mikä vaihtoehto olisi paras rahoituksen vahvistamiseksi.

Edelliseen mittausvuoteen 2022 verrattuna hieman aiempaa useampi piti työperäistä maahanmuuttoa parhaana vaihtoehtona ja aiempaa harvempi koki eläkemaksujen noston mieluisimmaksi vaihtoehdoksi. Myös riskinoton lisäämistä sijoitustoiminnan tuottojen kasvattamiseksi pidettiin hieman aiempaa harvemmin parhaana vaihtoehtona rahoituksen vahvistamiseksi.

Naiset, 35–50-vuotiaat, pääkaupunkiseudulla asuvat, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, opiskelijat ja korkeakoulutetut valitsivat useammin työperäisen maahanmuuton kasvattamisen mieleisimmäksi vaihtoehdoksi.

Eläkemaksujen nostoa parhaana pitäviä oli keskimääräistä enemmän taajaan asutuissa kunnissa, alemmissa toimihenkilöissä ja työntekijöissä sekä toiseksi alimmassa tulo-ryhmässä (20 001–50 000 euroa vuodessa ansaitsevat kotitaloudet).

Yrittäjät ja maatalousyrittäjät, alemmat toimihenkilöt, 25–34-vuotiaat sekä korkeampi-tuloisiin kotitalouksiin kuuluvat pitivät riskinoton lisäämistä sijoitustoiminnan tuottojen parantamiseksi mieluisimpana vaihtoehtona muita useammin. Keskimääräistä useampi 65 vuotta täyttänyt, eläkeläinen ja perusasteen koulutettu ei osannut sanoa, mikä vaihtoehtoista olisi heille mieluisin. (Liite 4.7).

Jos valittavana olisi vain yksi vaihtoehto, mikä edellä mainituista olisi mielestänne paras vaihtoehto eläkejärjestelmän rahoituksen vahvistamiseksi?

Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi

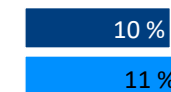
Nostetaan eläkemaksuja

Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa

Nostetaan eläkeikää

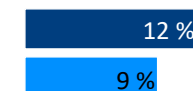
Pienennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä

Pienennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä

En osaa sanoa

Lykkäämisen eläkettä korottava vaikutus tunnetaan aiempaa paremmin

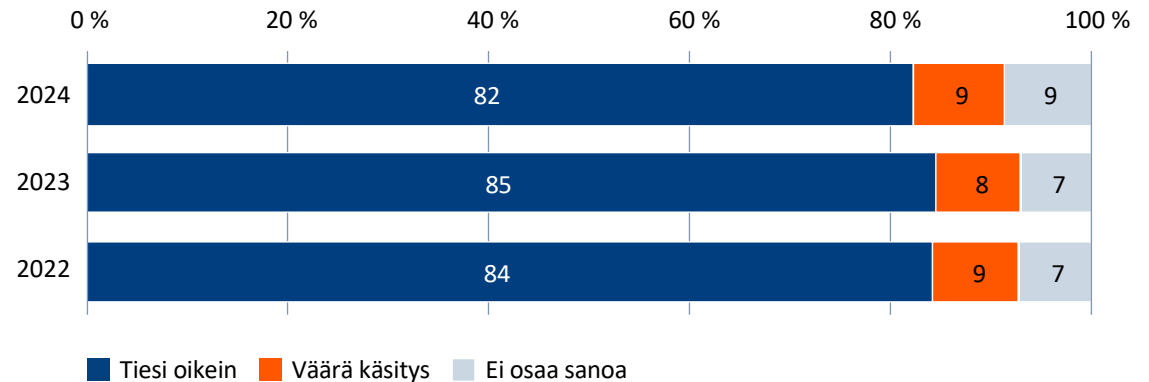
Eläkejärjestelmän tuntemisen mittaamiseksi kyselyssä esitettiin neljä oikein vai väärin -väittämää eläkkeistä. Väite "Vanhuuseläkkeen alikäraja on kaikille sama" ei pidä paikkaansa, sillä ikäraja vaihtelee syntymävuoden mukaan. Muut väitteet pitävät paikkansa.

82 prosenttia tiesi, että niille, joille työeläkettä on kertynyt vähän tai ei lainkaan, maksetaan kansaneläkettä ja tarvittaessa takuueläkettä. Yhdeksällä prosentilla oli väärä käsitys. Ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, korkeasti koulutetut ja suurituloisiin kotitalouksiin kuuluvat tiesivät tämän hieman useammin. 35–49-vuotiailla, alemmilla toimihenkilöillä ja yrittäjillä ja maatalousyrittäjillä oli asiasta muita useammin väärä käsitys. (Liite 5.1).

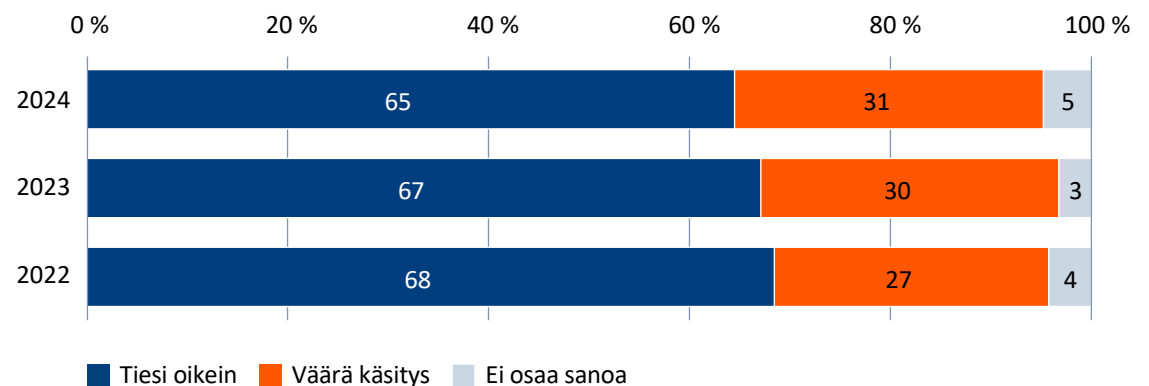
Kaksi kolmesta (65 %) tiesi, että väite vanhuuseläkkeen ikäraja ei pitänyt paikkaansa. Lähes kolmanneksella (31 %) oli väärä käsitys. Parhaiten asian tunsivat 25–49-vuotiaat, alemmat toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, korkeimmin koulutetut ja korkeampi-tuloisiin kotitalouksiin kuuluvat. Yli 65-vuotiailla, eläkeläisillä, perusasteen koulutetuilla ja matala-tuloisiin kotitalouksiin kuuluvilla oli useammin virheellinen käsitys. (Liite 5.2).

Väitteitä eläkejärjestelmästä, pitävätkö ne paikkansa vai eivät?

1. Niille Suomessa asuville, joille työeläkettä on kertynyt vähän tai ei lainkaan, maksetaan kansaneläkettä ja tarvittaessa takuueläkettä. (Pitää paikkansa)

2. Vanhuuseläkkeen ikäraja on kaikille sama. (Ei pidä paikkaansa)

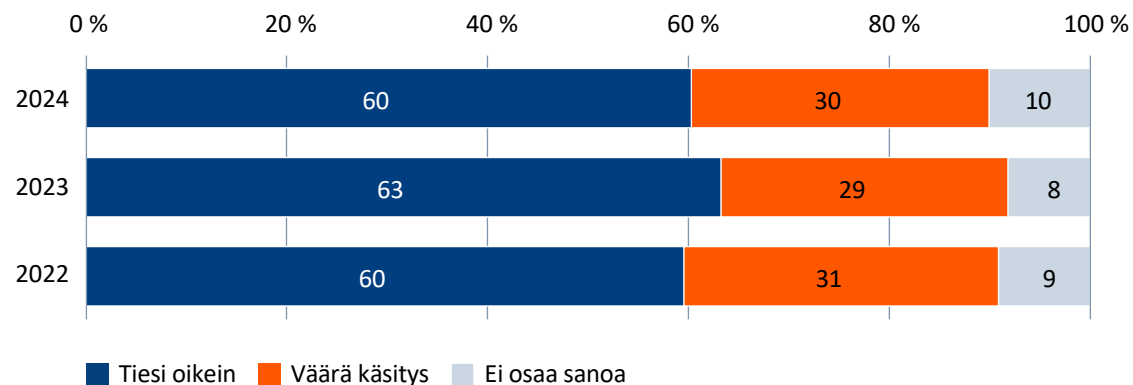
Kolme viidestä (60 %) tiesi, että suurin osa eläkemaksuista käytetään nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen. Vastaajista 30 prosenttia ajatteli virheellisesti, että väite ei pitäisi paikkaansa. Eläkemaksujen käytön nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen tunsivat keskimääräistä useammin miehet, alle 35-vuotiaat ja opiskelijat. Virheellinen käsitys asiasta oli yleisempää 65 vuotta täyttäneillä. (Liite 5.3).

Lähes kolme viidestä (59 %) tiesi, että eläkkeelle siirtymisen myöhentäminen korottaa eläkettä pysyvästi. Keskimääräistä useammin asian tunsivat yli 35-vuotiaat, ylempät toimihenkilöt ja johtajat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät, eläkeläiset sekä korkeammin koulutetut ja suurituloisiin kotitalouksiin kuuluvat. Nuorilla, alemmilla toimihenkilöillä ja perusteen koulutetuilla oli muita useammin väärä käsitys asiasta. (Liite 5.4).

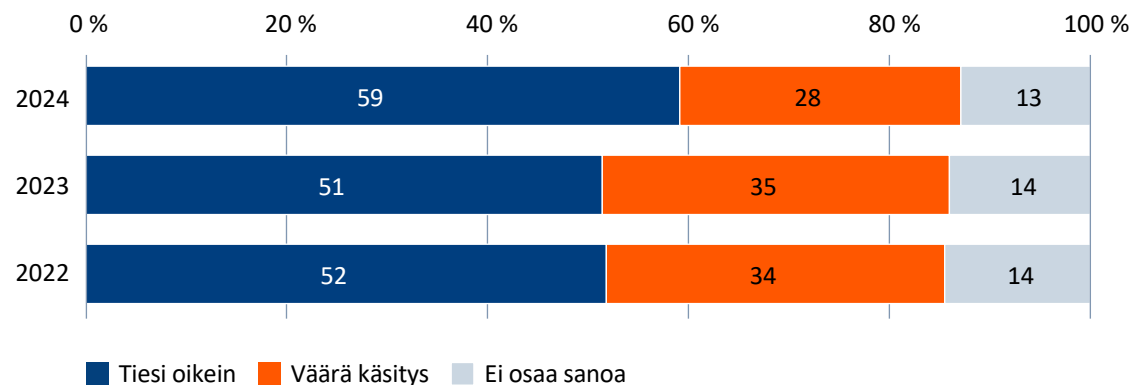
Väitteet vähimmäiseläkkeestä, vanhuuseläkkeen ikärajan ja eläkemaksujen käytöstä nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen tunnettiin yhtä hyvin kuin edellisenä vuotena. Sen sijaan tieto eläkkeelle siirtymisen lykkäämisen eläkettä korottavasta vaikutuksesta tunnettiin nyt viime vuotista useammin.

Väitteitä eläkejärjestelmästä, pitävätkö ne paikkansa vai eivät?

3. Suurin osa eläkemaksuista käytetään nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen. (Pitää paikkansa)

4. Jos aloittaa vanhuuseläkkeen alaikärajan jälkeen, eläkettä korotetaan pysyvästi. (Pitää paikkansa)

Luottamus eläketurvaan ennallaan

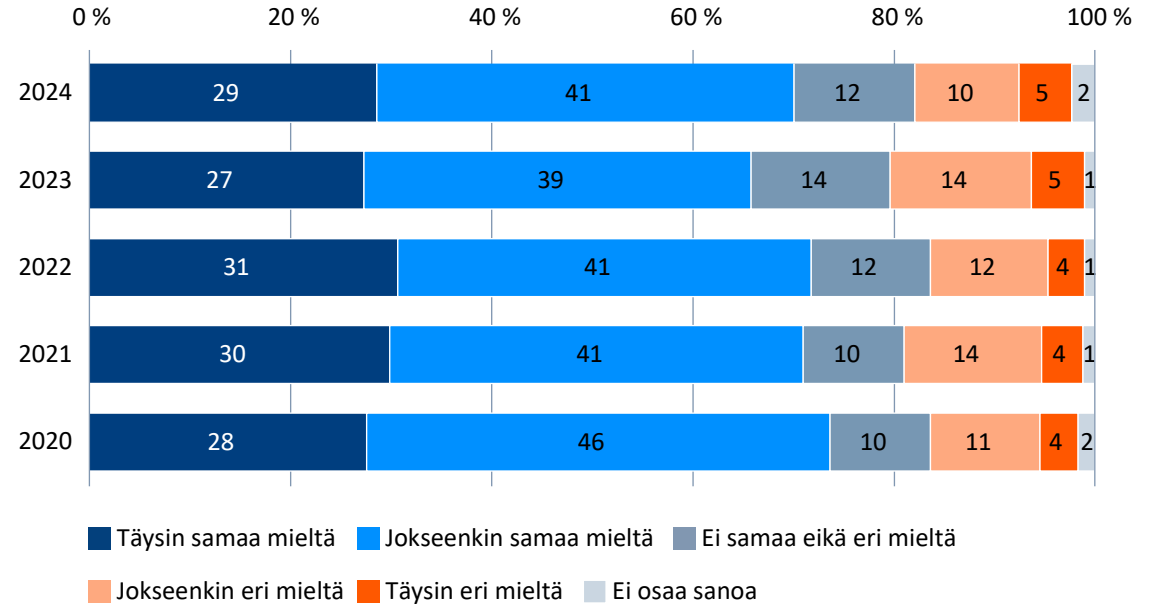
Luottamusta eläkejärjestelmään ja mielipiteitä sen takaamasta toimeentulosta ja maksutaakasta kartoitettiin kuuden väittämän avulla.

Useampi kuin kaksi kolmesta (70 %) vastaajista oli vähintään jokseenkin samaa mieltä väitteestä "Luotan suomalaiseen eläkejärjestelmään". Jokseenkin tai täysin eri mieltä oli 15 prosenttia. Hieman edellisvuotta useampi suhtautui myönteisesti väitteeseen, mutta ero ei ole tilastollisesti merkitsevä. Etenkin miehet, yli 50-vuotiaat, eläkeläiset ja perusasteen koulutetut luottivat useammin eläkejärjestelmään. Matalinta luottamus oli 25–49-vuotiailla, yrittäjillä ja maatalousyrittäjillä sekä opiskelijoilla. (Liite 6.1).

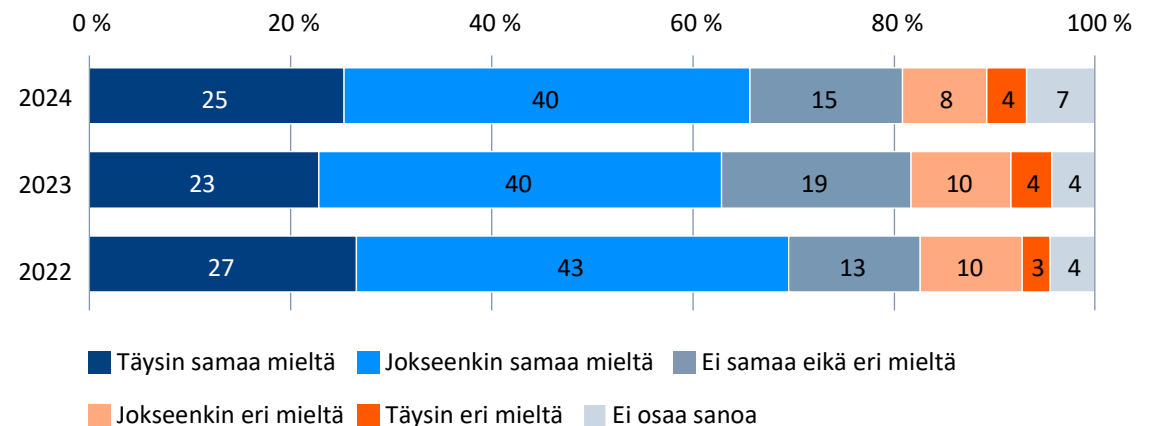
Lähes yhtä moni (65 %) ajatteli, että eläkevaroja hoidetaan luotettavasti. Väitteen kanssa eri mieltä oli 12 prosenttia. Viime vuoteen verrattuna hieman useampi suhtautui väitteeseen myönteisesti, mutta ero ei ole tilastollisesti merkitsevä. Miehet, yli 35-vuotiaat, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat, korkeimmin koulutetut sekä eläkeläiset pitivät muita useammin eläkevarojen hoitoa luotettavana. Sen sijaan 25–49-vuotiaat, työntekijät, yrittäjät ja maatalousyrittäjät sekä keskiasteen koulutetut olivat väitteen kanssa useammin eri mieltä. (Liite 6.2).

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

1. Luotan suomalaiseen eläkejärjestelmään.

2. Eläkevaroja hoidetaan luotettavasti.

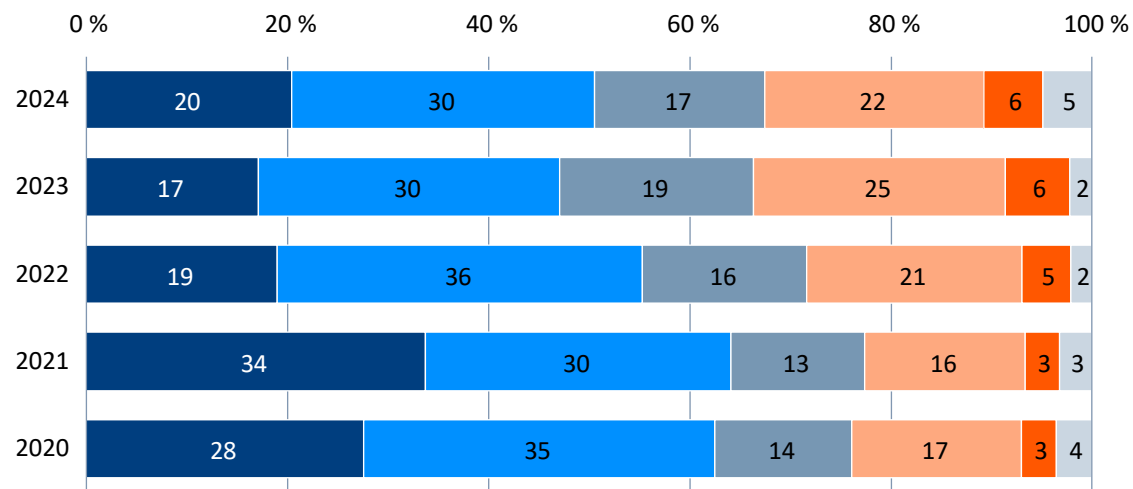

Puolet vastaajista (50 %) oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteen ”Eläkkeet pystytään maksamaan tulevaisuudessa” kanssa. Osuus nousi hieman viime vuodesta. Etenkin miehet, 65 vuotta täyttäneet, eläkeläiset sekä perusasteen koulutetut ajattelivat näin keskimääräistä useammin. Eri mieltä väitteen kanssa olivat useammin naiset, 25–49-vuotiaat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät, opiskelijat sekä korkeatuloisiin kotitalouksiin kuuluvat. (Liite 6.3).

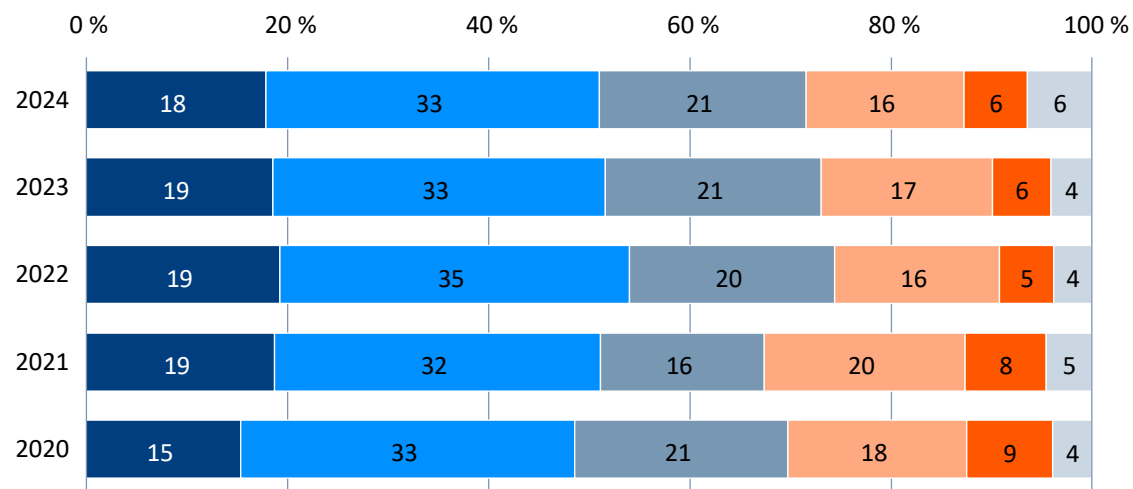
Nuorempien sukupolvien maksutaakan liialliseksi näki hieman yli puolet (51 %) vastaajista. Eri mieltä väitteestä oli yli viidennes (22 %). Mielipiteet asiasta olivat viimevuotisella tasolla. Naiset, 25–64-vuotiaat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät ja ylemmän korkea-asteen tutkinnon suorittaneet ajattelivat muita useammin nuorempien sukupolvien joutuvat liiaksi eläkkeiden maksajiksi. Eläkeläiset, 65 vuotta täyttäneet ja perusasteen koulutuksen suorittaneet olivat muita useammin päinvastaista mieltä. (Liite 6.4).

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

3. Eläkkeet pystytään maksamaan tulevaisuudessa.

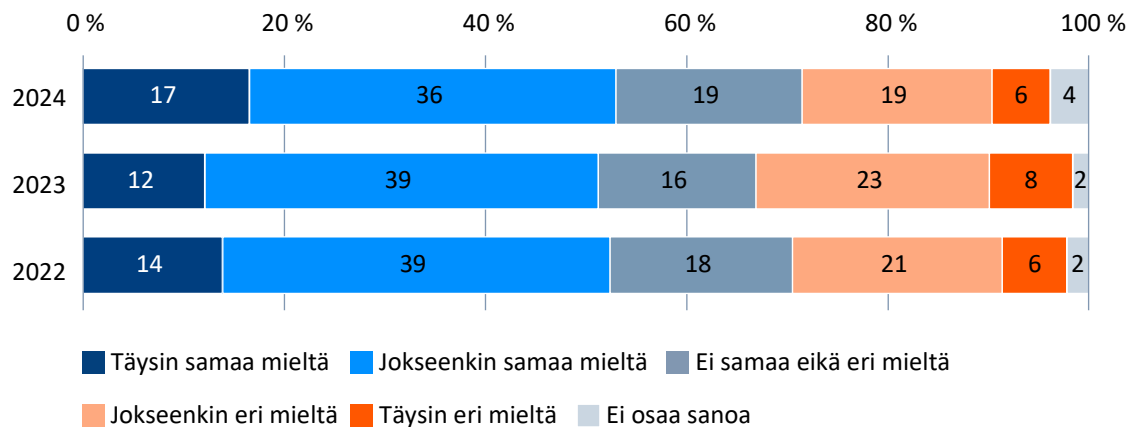
4. Nuoremmat sukupolvet joutuvat liiaksi eläkkeiden maksajiksi.

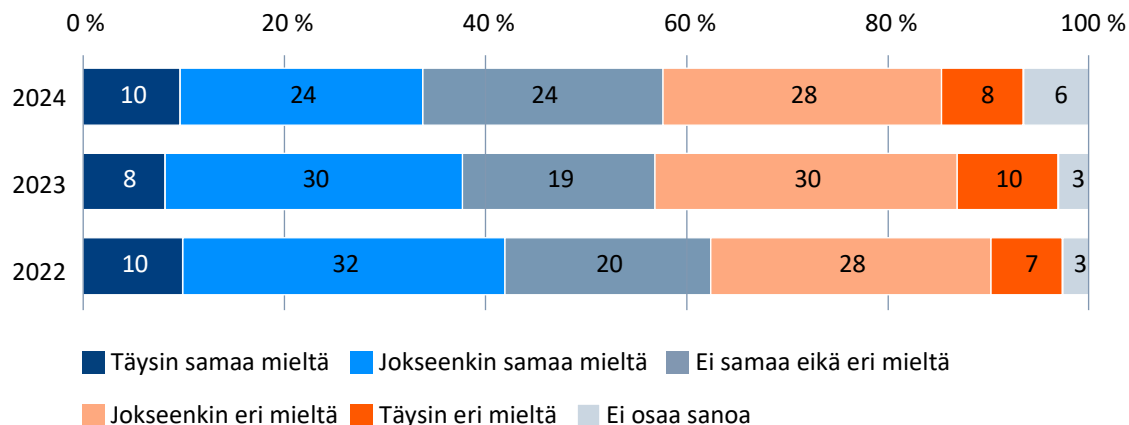
■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei samaa eikä eri mieltä
■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä
 ■ Ei osaa sanoa

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

5. Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon nykyisille eläkeläisille.

6. Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon tulevaisuudessa.

Puolet vastaajista (53 %) arvioi, että eläke takaa kohtuullisen toimeentulon nykyisille eläkeläisille. Kielteisesti suhtautuvien osuus oli 25 prosenttia. Viime vuoteen verrattuna myönteisesti ja neutraalisti suhtautuvien osuudet kasvoivat hieman ja kielteisesti suhtautuvien osuus laski. Miehet, 25–49-vuotiaat, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat sekä ylemmän korkea-asteen koulutuksen suorittaneet ja ylimpään tuloluokkaan kuuluvat ajattelivat muita useammin eläkkeen takaavan kohtuullisen toimeentulon nykyisille eläkeläisille. Sen sijaan naisista, yli 50-vuotiaista, eläkeläisistä, korkeintaan perusasteen tutkinnon suorittaneista ja alimpaan tuloluokkaan kuuluvista keskimääräistä useampi oli asiasta eri mieltä. (Liite 6.5).

Kolmannes vastaajista (34 %) koki, että eläke takaa kohtuullisen toimeentulon tulevaisuudessa. Kielteisesti suhtautuvia oli 36 prosenttia. Sekä myönteisesti että kielteisesti suhtautuvien osuudet laskivat viime vuodesta, kun neutraalisti suhtautuvien tai ei osaa sanoa -vastanneiden osuudet nousivat. Miehet, alle 25- ja yli 65-vuotiaat, opiskelijat ja eläkeläiset, perusasteen koulutetut ja kahteen alimpaan tuloluokkaan kuuluvat kokivat useammin, että eläke takaa kohtuullisen toimeentulon tulevaisuudessa. 25–49-vuotiaat, yrittäjät ja maatalousyrittäjät sekä alemmat toimihenkilöt ja korkeimpaan tuloluokkaan kuuluvat olivat useammin eri mieltä väitteen kanssa. (Liite 6.6).

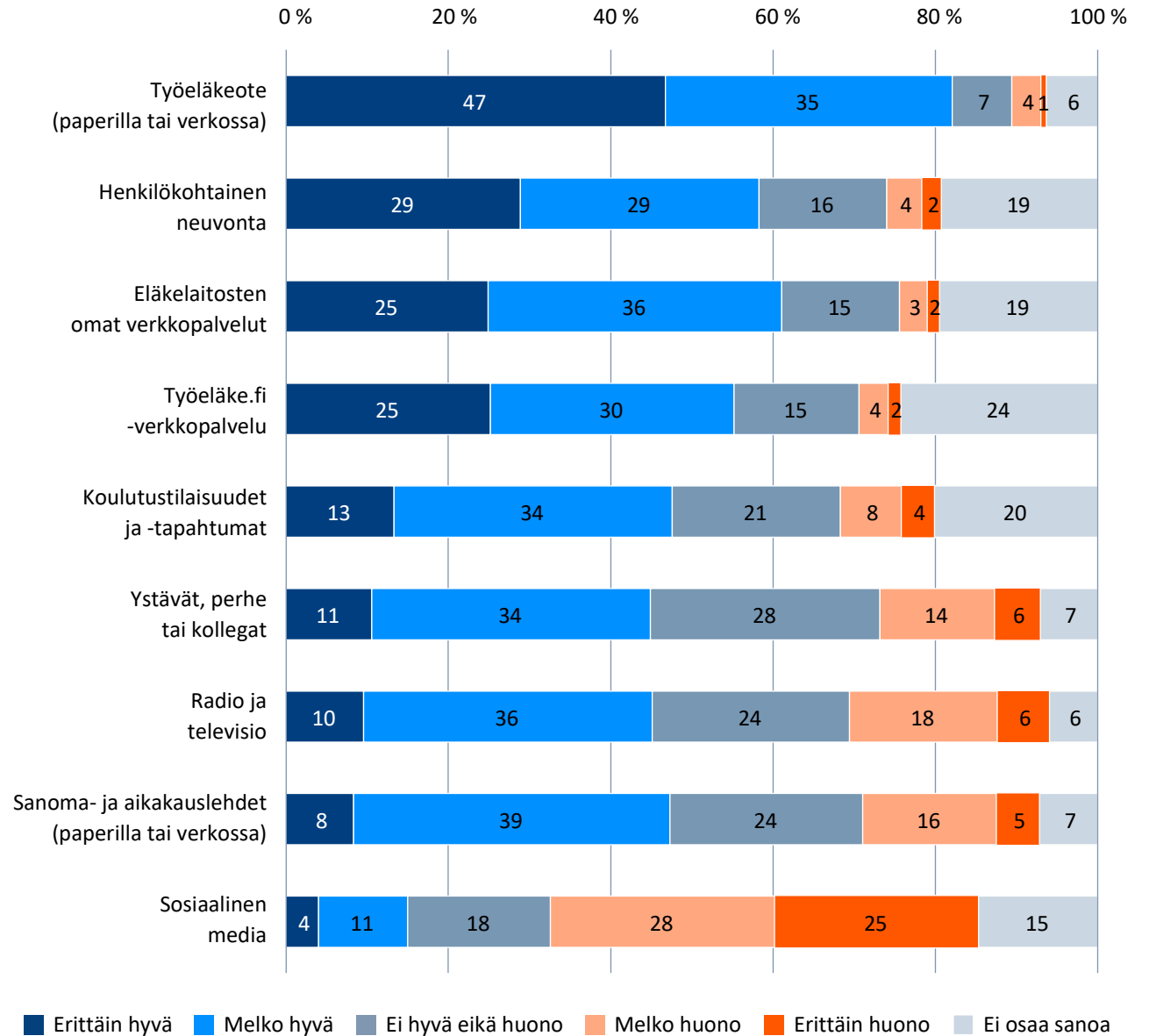
Työeläkeote mieleisin eläketiedon kanava

Kyselyssä tiedusteltiin, kuinka hyvänä eläketurvaa koskevan tiedon lähteinä erilaisia kanavia pidetään.

Parhaana tiedon kanavana vastaajat pitivät työeläkeotetta. Lähes puolet (47 %) piti sitä erittäin hyvänä ja kolmannes (35 %) melko hyvänä tiedon lähteenä. Etenkin 35–64-vuotiaat, alemmat toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johtajat sekä korkea-asteen koulutetut ja korkeatuloisiin kotitalouksiin kuuluvat henkilöt pitivät useammin työeläkeotetta hyvänä kanavana. (Liite 7.1).

Henkilökohtainen neuvonta, kuten eläkelaitosten puhelinpalvelu sekä eläkelaitosten omat verkkopalvelut ja [Työeläke.fi](#) -verkkopalvelu, keräsivät seuraavaksi eniten kannatusta. Noin 60 prosenttia vastaajista piti näitä kanavia vähintään melko hyvinä. Näihin vaihtoehtoihin sisältyi myös paljon epätietoisuutta, sillä en osaa sanoa -vaihtoehdon valitsi 19–24 prosenttia vastaajista.

Kuinka hyvänä eläketurvaa koskevan tiedon kanavana pidätte seuraavia?

Eläkebarometri-kysely ja raportointi

Eläkebarometri on Eläketurvakeskuksen vuodesta 2017 alkaen vuosittain toteuttama kysely, jossa selvitetään suomalaisten mielenpitoja eläkkeistä ja eläketurvasta. Barometrin haastatteluaineiston on kerännyt Verian Oy (aiemmin Kantar/Kantar Public).

Tutkimusaineisto kerättiin 11.–22.3.2024 tietokoneavusteisin puhelinhaastatteluina osana Kantar Media Finland Oy:n puhelinomnibus-tutkimusta. Tutkimusta varten haastateltu joukko edustaa maamme 18 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaan maakunnassa asuvat pois lukien. Aineisto on painotettu iän, sukupuolen ja asuinalueen mukaan. Haastattelujen kokonaismäärä on 1 002.

Raportissa esitetään vastausten suorat jakaumat sekä verrataan niitä aiempien vuosien tuloksiin niiden kysymysten kohdalla, jotka on esitetty myös aiempina vuosina. Vertailussa on mukana enintään viisi edellistä vuotta. Väestöryhmien väliset erot raportoidaan taustatekijöiden mukaisten jakaumien perusteella, esiin nostetaan vain niitä väestöryhmiä, joissa erot ovat tilastollisesti merkitseviä.

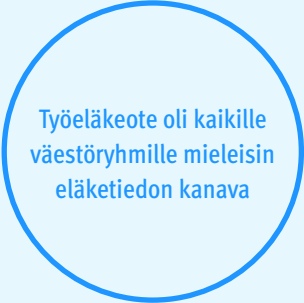
Liitteistä löytyvät jokaista kysymystä koskevat väestöryhmittäiset vastausten jakaumat ja kyselylomake.

Työttömät, keskiasteen koulutetut ja 25–34-vuotiaat pitivät henkilökohtaista neuvontaa erittäin tai melko hyvänä tietokanavana muita useammin (Liite 7.2). Eläkelaitosten omat verkkopalvelut olivat etenkin ylempien toimihenkilöiden ja johtajien, korkeammin koulutettujen ja korkeatuloisiin kotitalouksiin kuuluvien mielestä hyvä kanava (Liite 7.3). Työeläke.fi -palvelu keräsi suosiota melko tasaisesti eri väestöryhmissä, mutta 65 vuotta täyttäneet, opiskelijat ja eläkeläiset sekä matalammin koulutetut ja alimpaan tuloryhmään kuuluvat pitivät tästä tietokanavasta muita harvemmin. Vanhemmilla vastaajilla, eläkeläisillä ja perusasteen koulutetuilla oli enemmän en osaa sanoa -vastauksia (Liite 7.4).

Seuraavaksi suosituimman ryhmän muodostavat koulutustilaisuudet ja -tapahtumat, ystävät, perhe ja kollegat, radio ja TV sekä sanoma- ja aikakauslehdet. Hieman alle puolet piti näitä erittäin tai melko hyvinä tietokanavina. Naiset, työntekijät ja 25–34-vuotiaat pitivät koulutustilaisuuksia ja -tapahtumia useammin hyvinä vaihtoehtoina, kun 65 vuotta täyttäneet, perusasteen koulutetut sekä yrittäjät ja maatalousyrittäjät ajattelivat näin harvemmin (Liite 7.5).

Ystävät, perhe ja kollegat olivat erityisesti alle 25-vuotiaiden, taajaan asutuissa kunnissa asuvien, opiskelijoiden ja perusasteen koulutettujen mielestä hyvä tietokanava (Liite 7.6). Radio ja TV olivat etenkin yli 50-vuotiaiden ja eläkeläisten mielestä hyvä vaihtoehto (Liite 7.7), kun sanoma- ja aikakauslehdet olivat mieleinen vaihtoehto keskimääräistä useammalle ylempälle toimihenkilölle ja johtajalle sekä ylempään korkeasteen suorittaneelle (Liite 7.8).

Sosiaalista mediaa erittäin tai melko hyvänä eläketiedon kanavana piti vain 15 prosenttia, kun melko tai erittäin huonoksi sen arvioi yli puolet vastaajista. Erityisesti nuoret pitivät tätä useammin hyvänä kanavana, mutta myös heidän joukossaan oli paljon kriittisesti suhtautuvia. Yli 65-vuotiaiden, eläkeläisten ja korkeintaan perusasteen koulutuksen suorittaneiden joukossa oli paljon epätietoisuutta. (Liite 7.9).

Työeläkeote oli kaikille väestöryhmille mieleisin eläketiedon kanava

Liite: Vastausten jakaumat väestöryhmien mukaan

[Liite 1:](#) Kuinka hyvin sanoisitte tuntevanne eläketurvaa?

[Liite 2:](#) Kuinka hyvin arvioitte tulevanne toimeen eläkeaikana?

[Liite 3:](#) Kuinka suureksi arvioitte lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossanne?

[Liite 4.1:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: maahanmuutto

[Liite 4.2:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: eläkemaksujen nosto

[Liite 4.3:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: eläkevarojen tuotto ja sijoitustoiminnan riskinotto

[Liite 4.4:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: eläkeiän nosto

[Liite 4.5:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: tulevien eläkeläisten eläkkeiden pienentäminen

[Liite 4.6:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: nykyisten eläkeläisten eläkkeiden pienentäminen

[Liite 4.7:](#) Mielipiteet eläkeuudistuksen vaihtoehtoista: jos valittavana olisi vain yksi vaihtoehto, mikä olisi mieleisin

[Liite 5.1:](#) Eläkejärjestelmän yksityiskohtien tunteminen: oikeus vähimmäiseläkkeeseen

[Liite 5.2:](#) Eläkejärjestelmän yksityiskohtien tunteminen: tieto vanhuuseläkkeen alaikärajasta

[Liite 5.3:](#) Eläkejärjestelmän yksityiskohtien tunteminen: tieto eläkemaksujen käytöstä nykyisten eläkeläisten eläkkeisiin

[Liite 5.4:](#) Eläkejärjestelmän yksityiskohtien tunteminen: tieto eläkkeelle siirtymisen myöhentämisen eläkettä korottavasta vaikutuksesta

[Liite 6.1:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: luottamus eläkejärjestelmään

[Liite 6.2:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: eläkevarojen hoidon luotettavuus

[Liite 6.3:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: eläkkeiden maksaminen tulevaisuudessa

[Liite 6.4:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: nuorten sukupolvien maksutaakka

[Liite 6.5:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: eläkkeiden takaama toimeentulo nykyisille eläkeläisille

[Liite 6.6:](#) Näkemyksiä eläkkeistä ja eläkejärjestelmästä: eläkkeiden takaama toimeentulo tulevaisuudessa

[Liite 7.1:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: Työeläkeote

[Liite 7.2:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: henkilökohtainen neuvonta

[Liite 7.3:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: eläkelaitosten omat verkkopalvelut

[Liite 7.4:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: Työeläke.fi verkkopalvelu

[Liite 7.5:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: koulutustilaisuudet ja -tapahtumat

[Liite 7.6:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: ystävät, perhe ja kollegat

[Liite 7.7:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: radio ja TV

[Liite 7.8:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: sanoma- ja aikakauslehdet

[Liite 7.9:](#) Eläketurvaa koskevan tiedon kanavat: sosiaalinen media

Liite: Kyselylomake

Seuraavaksi kysymyksiä eläkkeistä. Lakisääteisellä eläketurvalla tarkoitetaan ansiosidonnaisia työeläkkeitä, kansaneläkkeitä ja takuueläkkeitä.

Tutkimusaineisto tallennetaan ilman henkilö-tietoja pysyvästi Tietoarkistoon, joka luovuttaa aineistoa tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

K1 Kuinka hyvin sanoisitte tunevanne eläketurvaa?

[Hyvin](#) / [Melko hyvin](#) / [Ei hyvin eikä huonosti](#) / [Melko huonosti](#) / [Ei osaa sanoa](#)

K2 Kuinka hyvin arvioitte tulevanne toimeen eläkeaikana?

[Hyvin](#) / [Melko hyvin](#) / [Ei hyvin eikä huonosti](#) / [Melko huonosti](#) / [Ei osaa sanoa](#)

K3 Kuinka suureksi arvioitte lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossanne?

[Erittäin suuri](#) / [Melko suuri](#) / [Ei suuri eikä pieni](#) / [Melko pieni](#) / [Erittäin pieni](#) / [Ei osaa sanoa](#)

K4 Jos eläkejärjestelmää pitäisi rahoituksen riittävyden vuoksi muuttaa, millaisina pitäisitte seuraavia vaihtoehtoja?

[Hyvänä](#) / [Melko hyvänä](#) / [Ei hyvänä eikä huonona](#) / [Melko huonona](#) / [Huonona](#) / [Ei osaa sanoa](#)

- Nostetaan työikäisten ja työnantajien maksamia eläkemaksuja.
- Nostetaan eläkeikää.

- Pienennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä.
- Pienennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä.
- Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi.
- Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa.

K5 Jos valittavana olisi vain yksi vaihtoehto, mikä edellä mainituista olisi mielestänne paras vaihtoehto eläkejärjestelmän rahoituksen vahvistamiseksi?

- Nostetaan työikäisten ja työnantajien maksamia eläkemaksuja.
- Nostetaan eläkeikää.
- Pienennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä.
- Pienennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä.
- Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi.
- Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa.
- Ei osaa sanoa.

K6 Seuraavassa esitetään väitteitä eläkejärjestelmästä. Osa niistä pitää paikkaansa, osa ei. Kertokaa, ovatko väitteet mielestänne oikein vai väärin.

[Oikein](#) / [Väärin](#) / [En osaa sanoa](#)

- Niille Suomessa asuville, joille työeläkettä on kertynyt vähän tai ei lainkaan, maksetaan kansaneläkettä ja tarvittaessa takuueläkettä.
- Vanhuuseläkkeen ikäraja on kaikille sama.
- Suurin osa eläkemaksuista käytetään nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen.
- Jos aloittaa vanhuuseläkkeen alaikärajan jälkeen, eläkettä korotetaan pysyvästi.

K7 Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä? Kertokaa erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olette kunkin kanssa.

[Täysin samaa mieltä](#) / [Jokseenkin samaa mieltä](#) / [Ei samaa eikä eri mieltä](#) / [Jokseenkin eri mieltä](#) / [Täysin eri mieltä](#) / [Ei osaa sanoa](#)

- Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon nykyisille eläkeläisille.
- Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon tulevaisuudessa.
- Eläkkeet pystytään maksamaan tulevaisuudessa.
- Eläkevaroja hoidetaan luotettavasti.
- Luotan suomalaiseen eläkejärjestelmään.
- Nuoremmat sukupolvet joutuvat liiaksi eläkkeiden maksajiksi.

K8 Kuinka hyvänä eläketurvaa koskevan tiedon kanavana pidätte seuraavia?

[Erittäin hyvä](#) / [Melko hyvä](#) / [Ei hyvä eikä huono](#) / [Melko huono](#) / [Erittäin huono](#) / [Ei osaa sanoa](#)

- Sanoma- ja aikakauslehdet (paperilla tai verkossa).
- Radio ja TV.
- Sosiaalinen media (kuten Facebook, Instagram, X, LinkedIn ym.)
- Työeläkeote (paperilla tai verkossa).
- Työeläke.fi-verkkopalvelu.
- Eläkelaitosten omat verkkopalvelut.
- Koulutustilaisuudet ja -tapahtumat (esim. ammattiliiton tai työnantajan infot).
- Henkilökohtainen neuvonta (esim. eläkelaitoksen puhelinpalvelu).
- Ystävät, perhe tai kollegat.

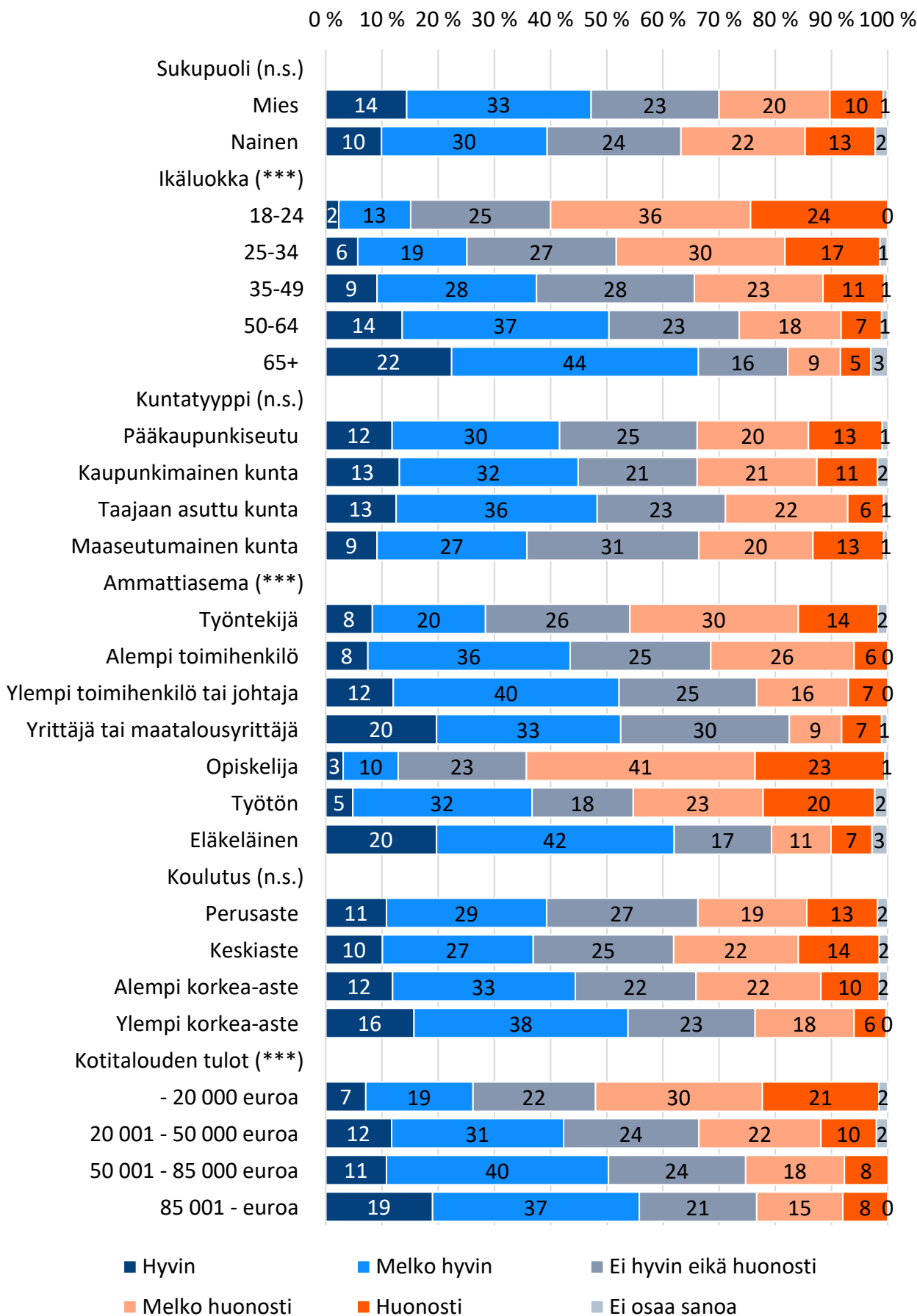
Eläkebarometri 2024

Eläkebarometri on Eläketurvakeskuksen vuosittain toteuttama kysely, jossa tarkastellaan suomalaisten mielipiteitä eläketurvasta.

Eläketurvakeskuksen raportteja

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Raportteja-sarjassa julkaistaan eläketurvan arviointia ja kehittämistä palvelevia katsauksia, selvityksiä ja laskelmia.

Kuinka hyvin sanoisitte tuntevanne eläketurvaa?

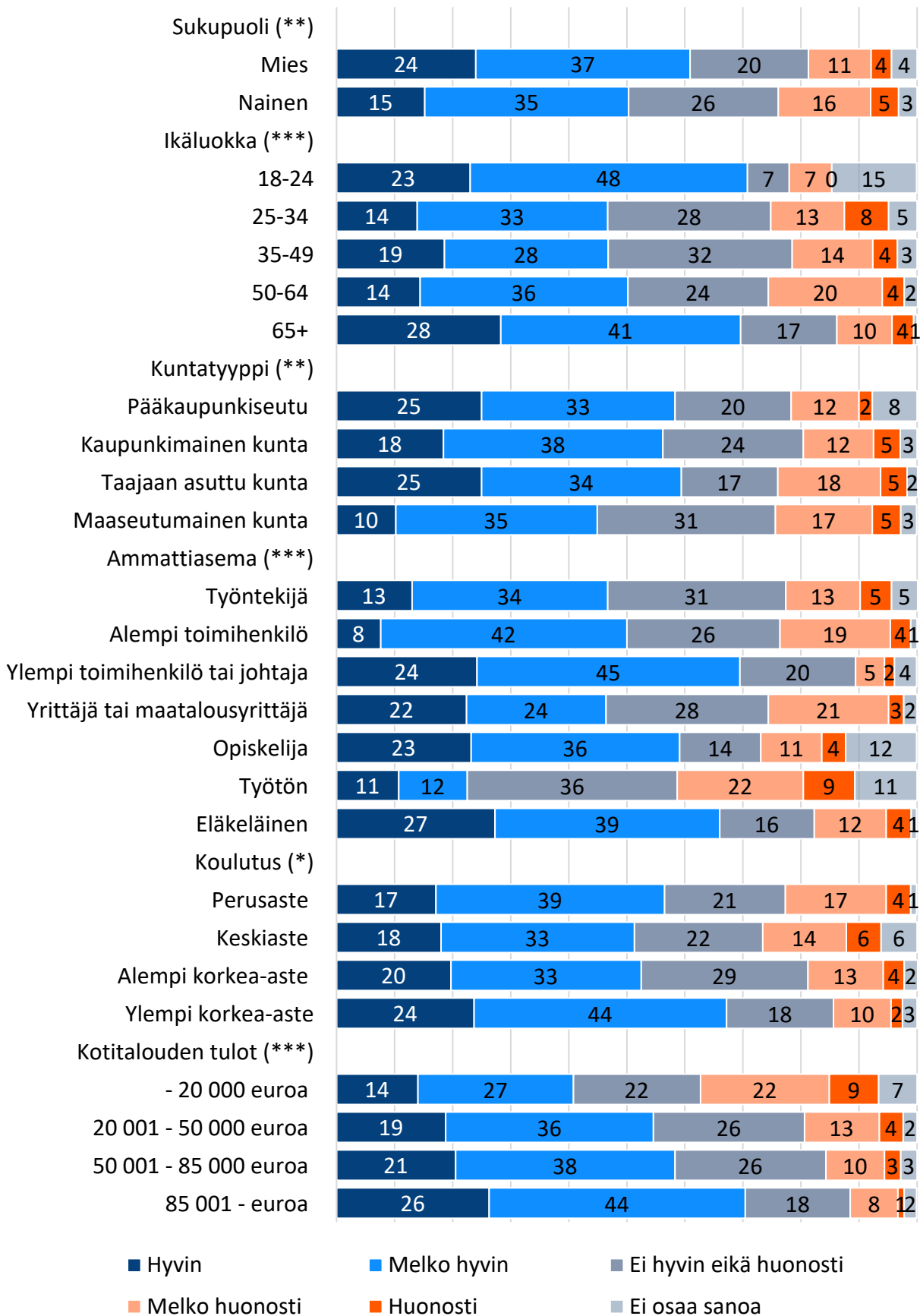

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Kuinka hyvin arvioitte tulevanne toimeen eläkeaikana?

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

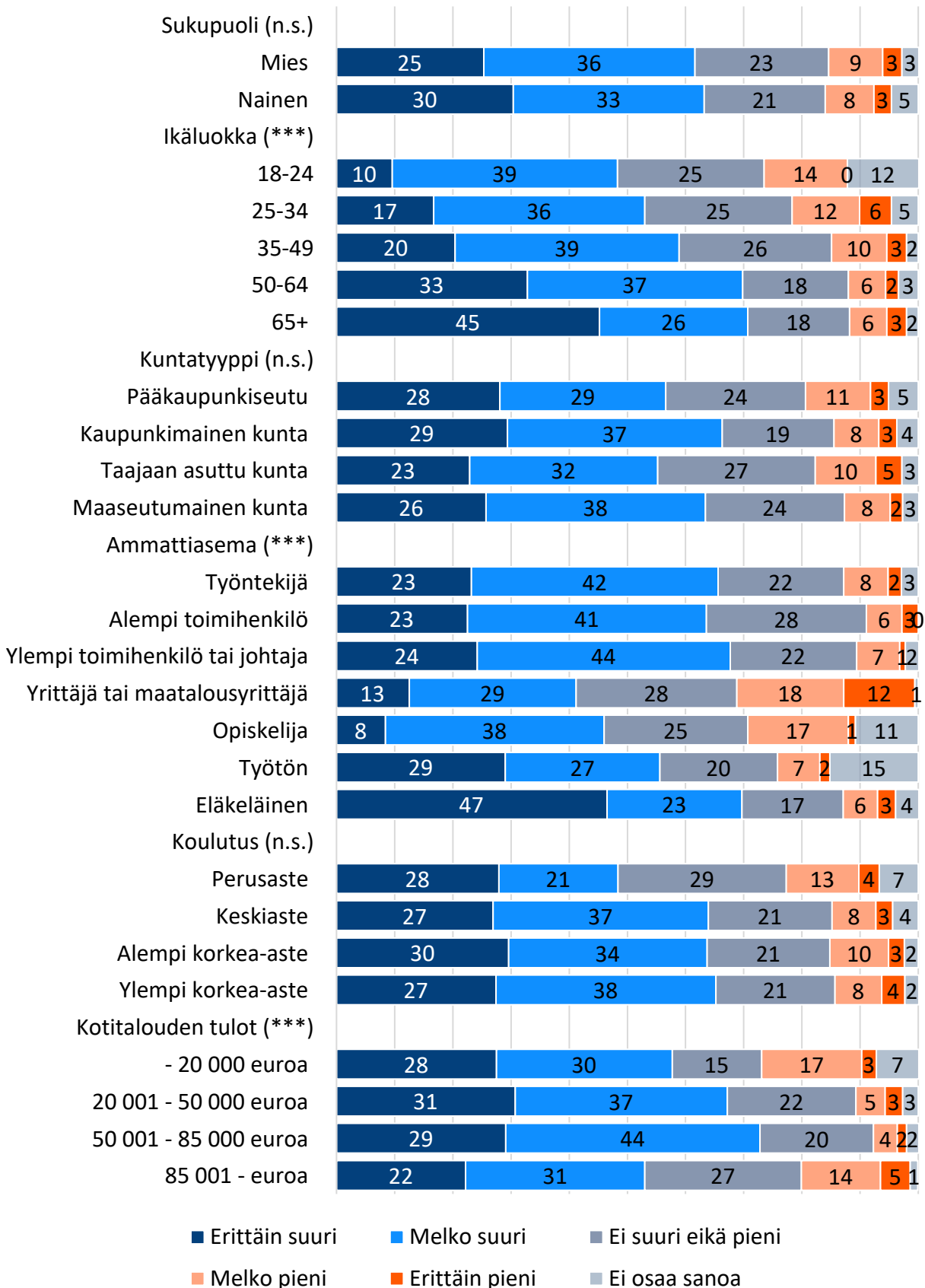

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Kuinka suureksi arvioitte lakisääteisten eläkkeiden merkityksen eläkeajan toimeentulossanne?

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

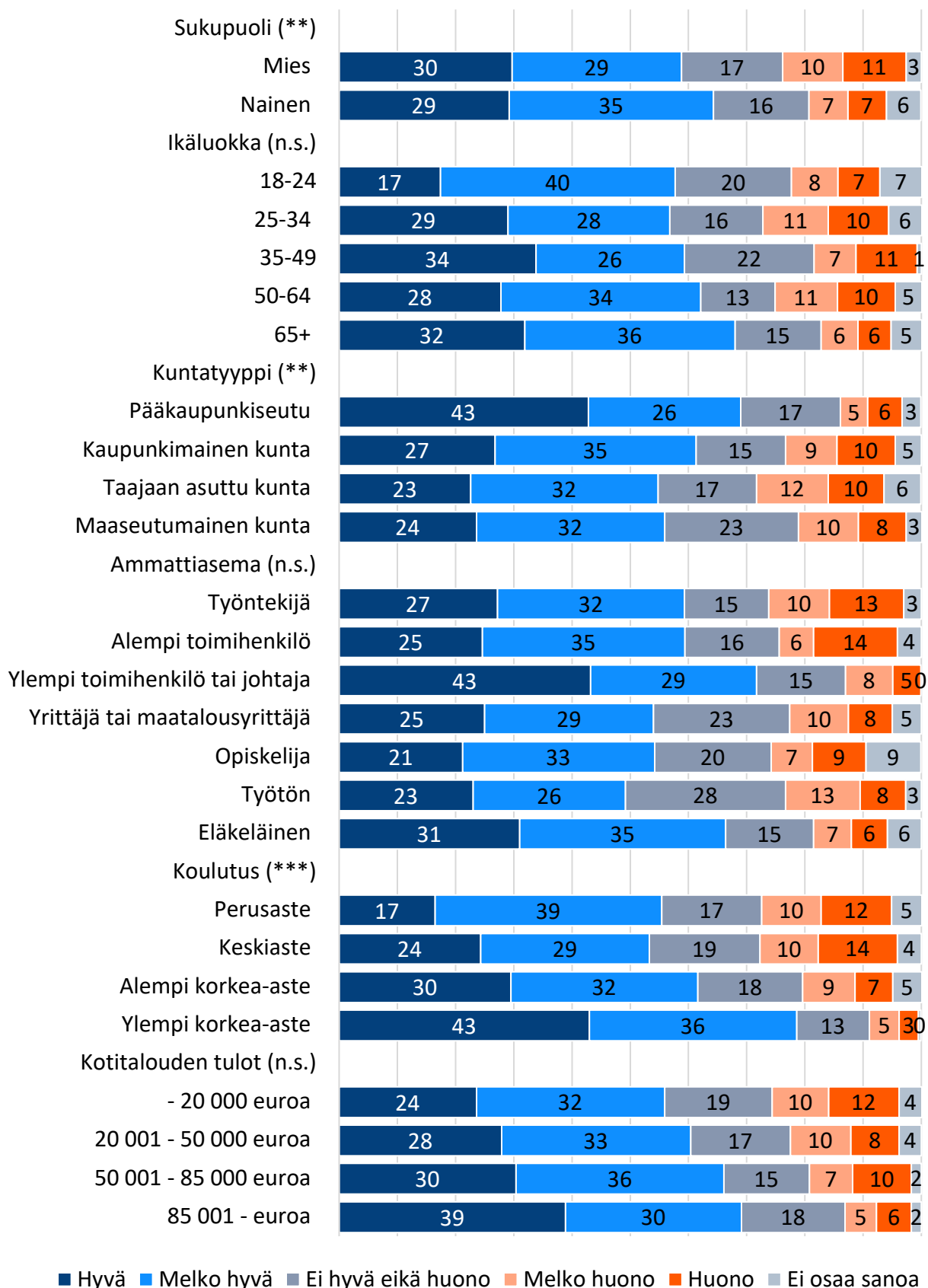

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mielipide eri vaihtoehtoista: Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

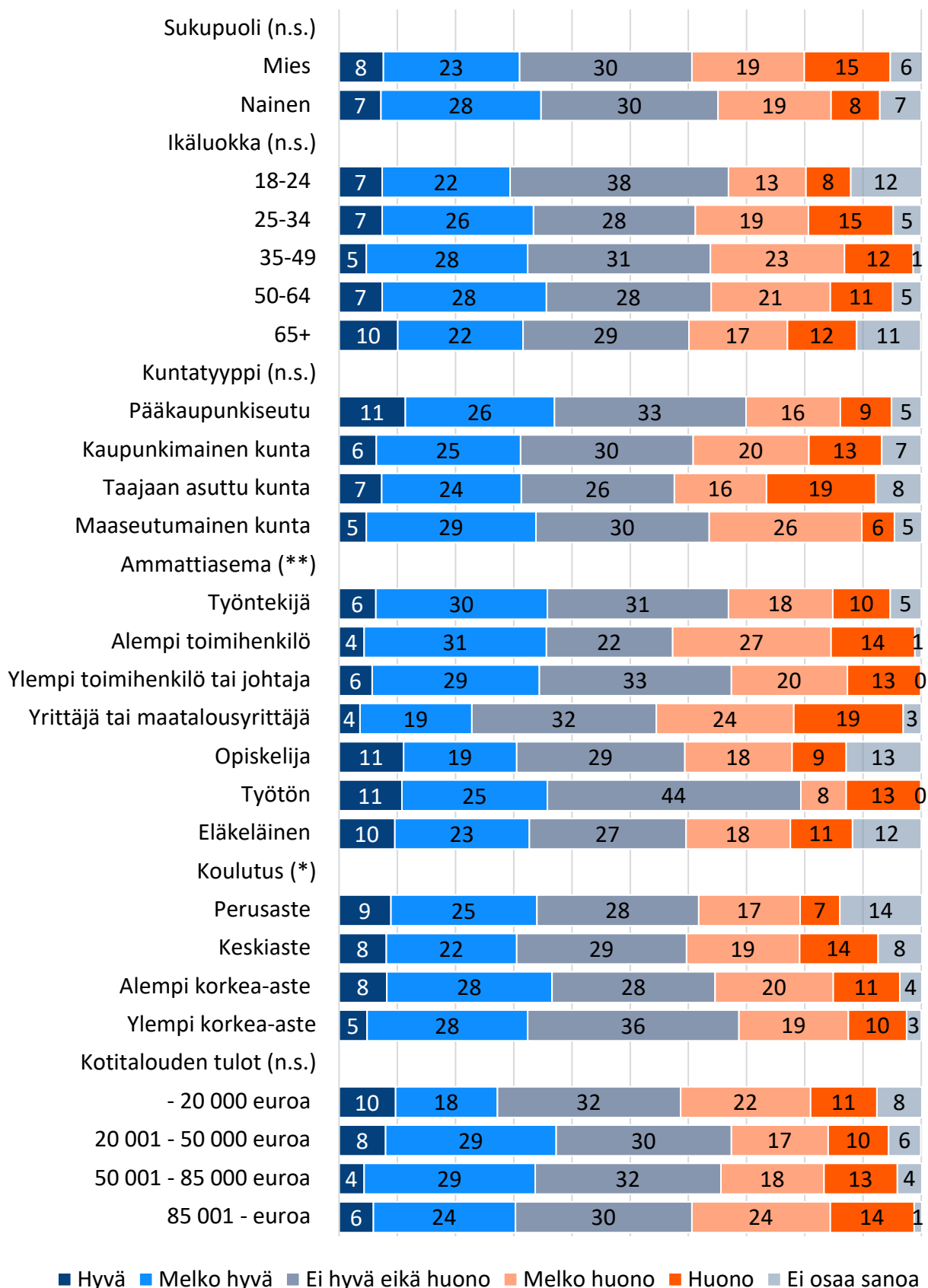

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Mielipiteet rahoituksen uudistamisen vaihtoehdoista:
Nostetaan eläkemaksuja.**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

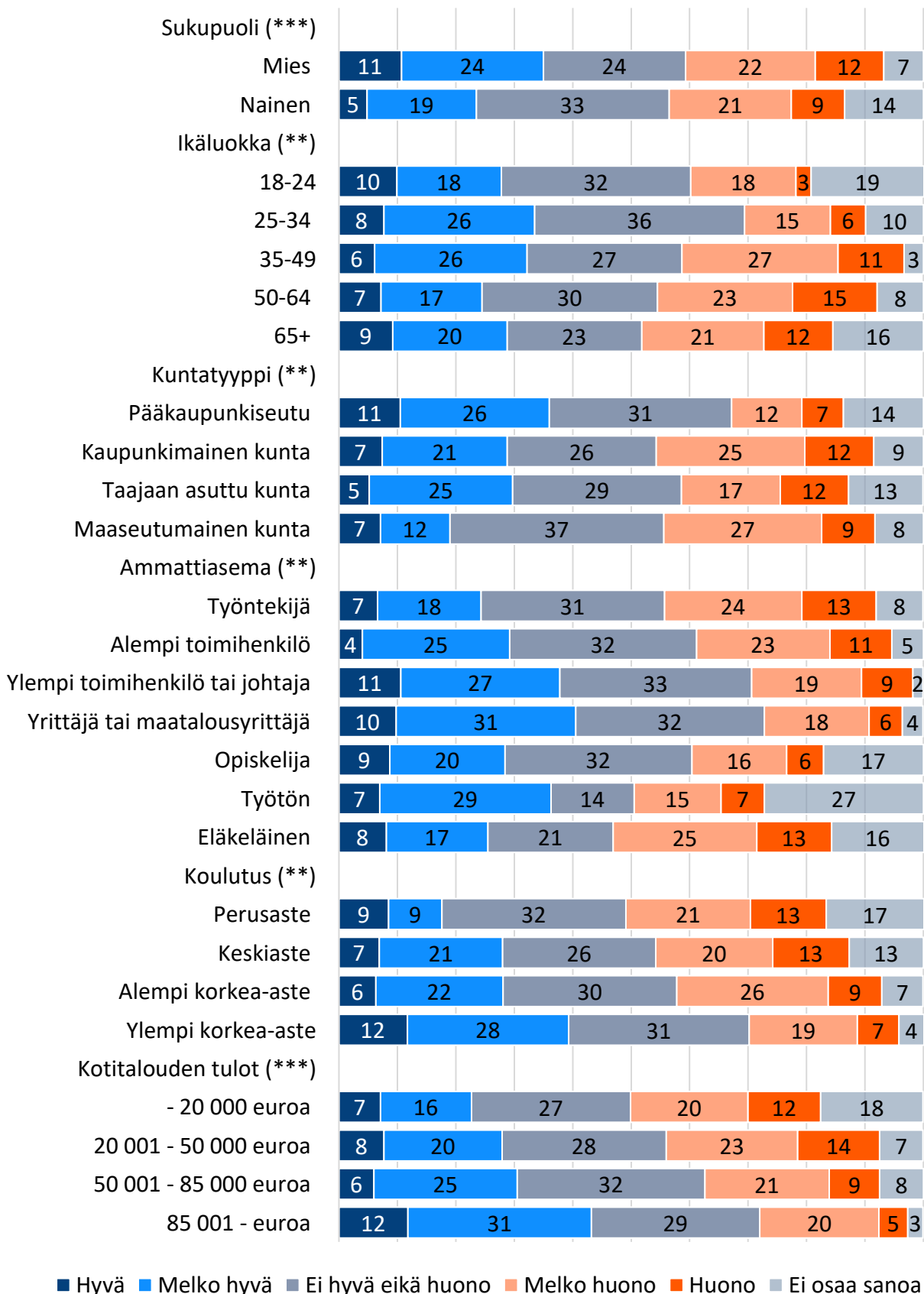

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mielipide eri vaihtoehtoista: Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

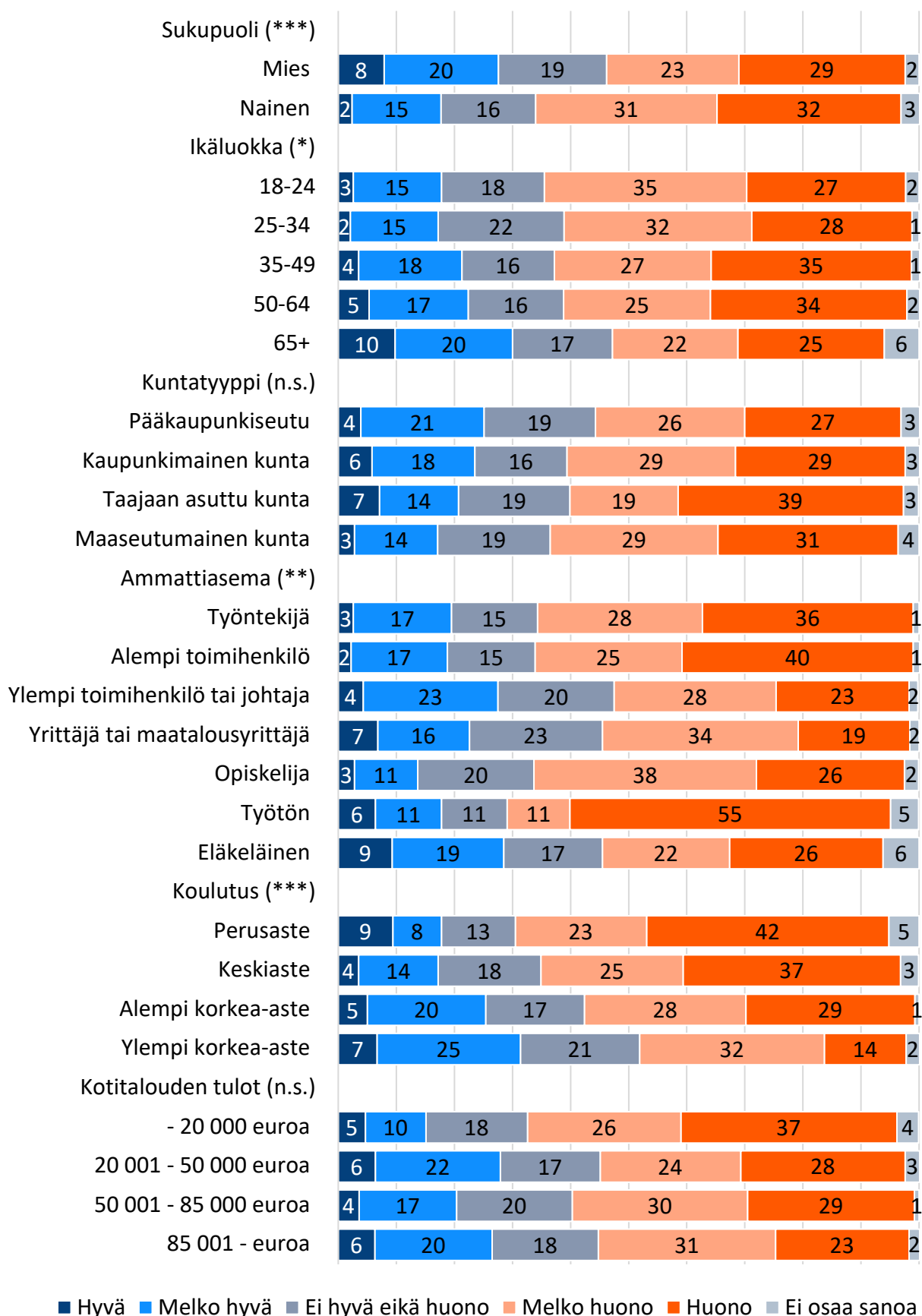

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mieli pide eri vaihtoehdoista: Nostetaan eläkeikää.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

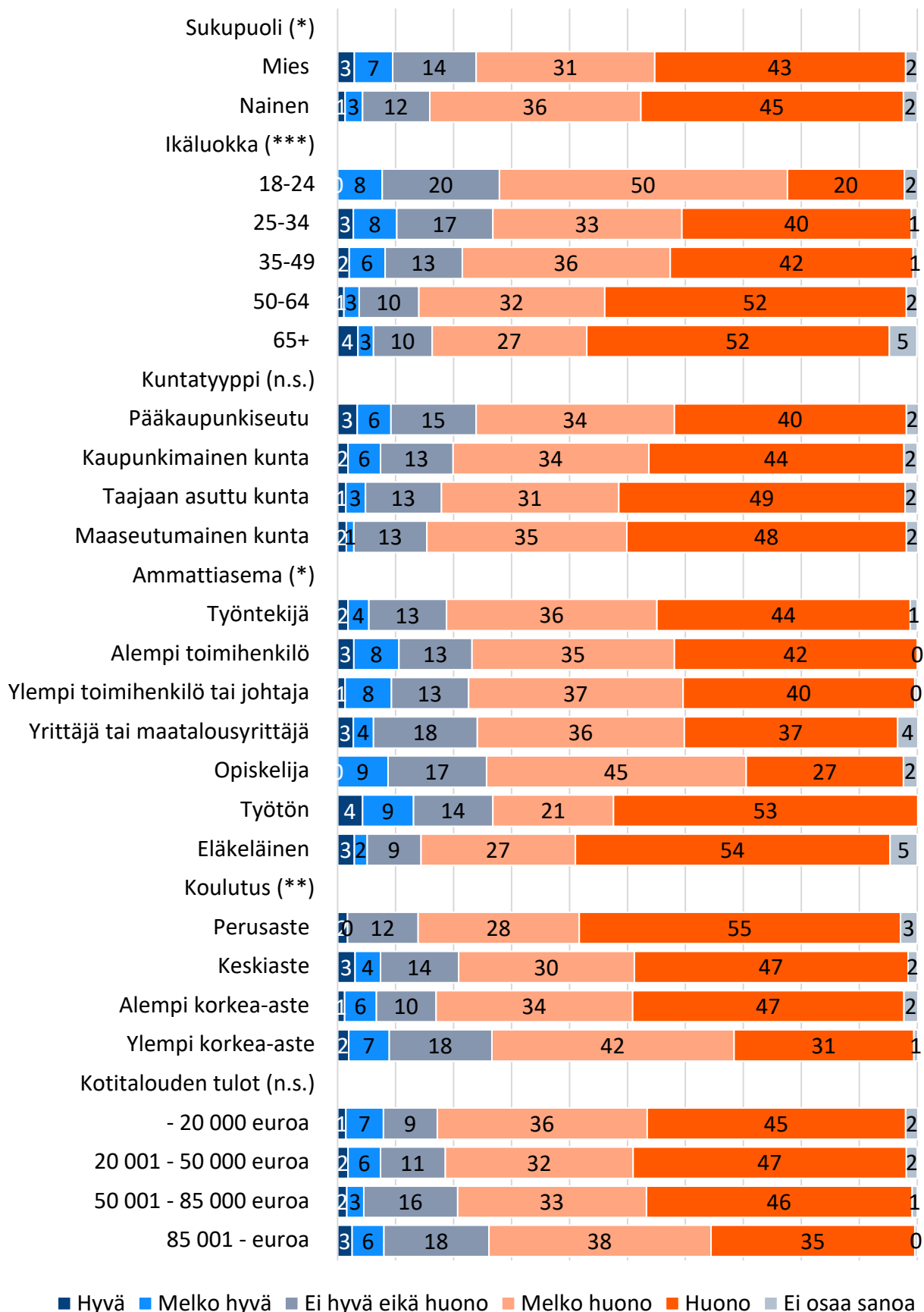

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mielipide eri vaihtoehdoista: Pienennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä.

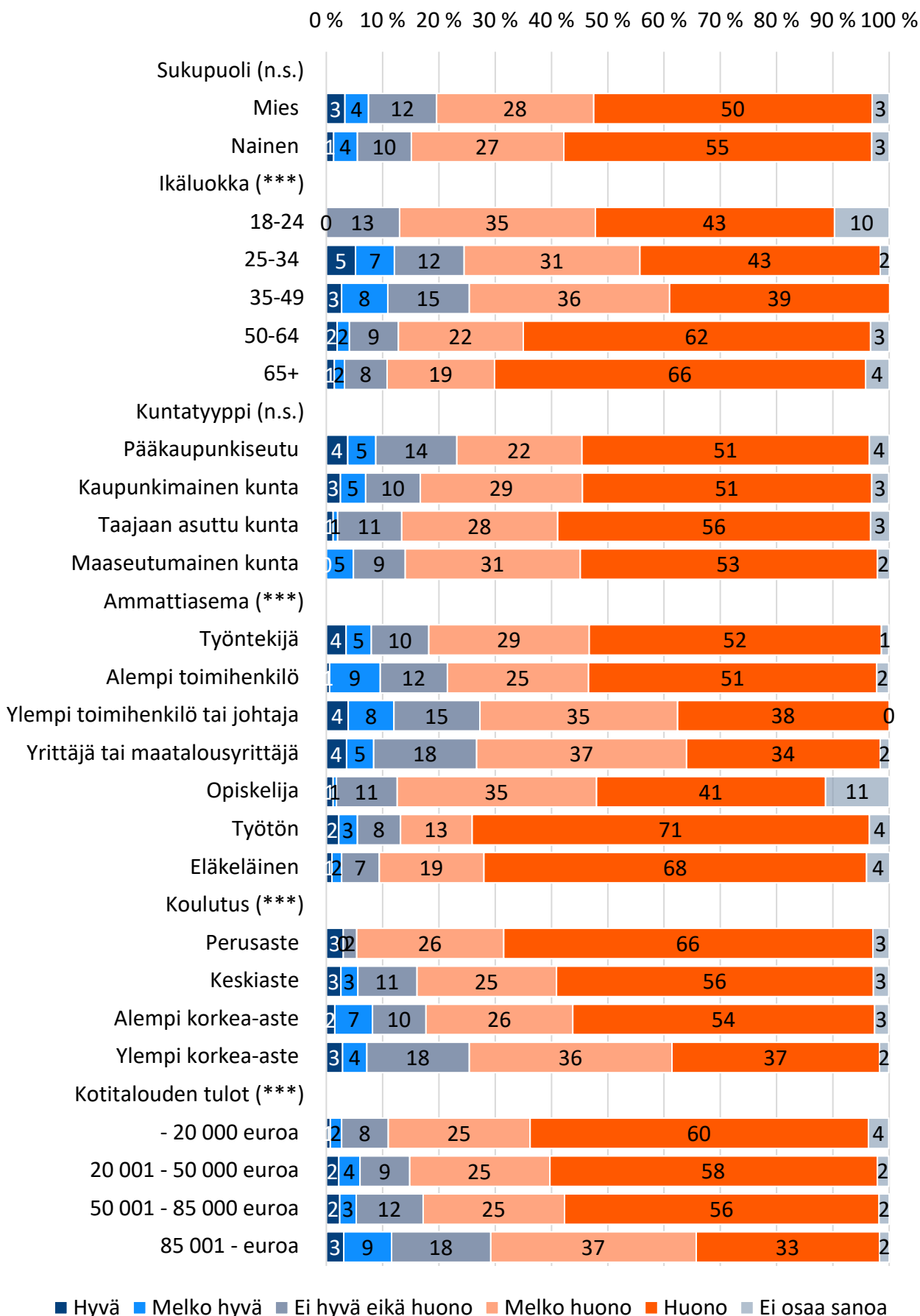
0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mielipide eri vaihtoehtoista: Pienennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä.

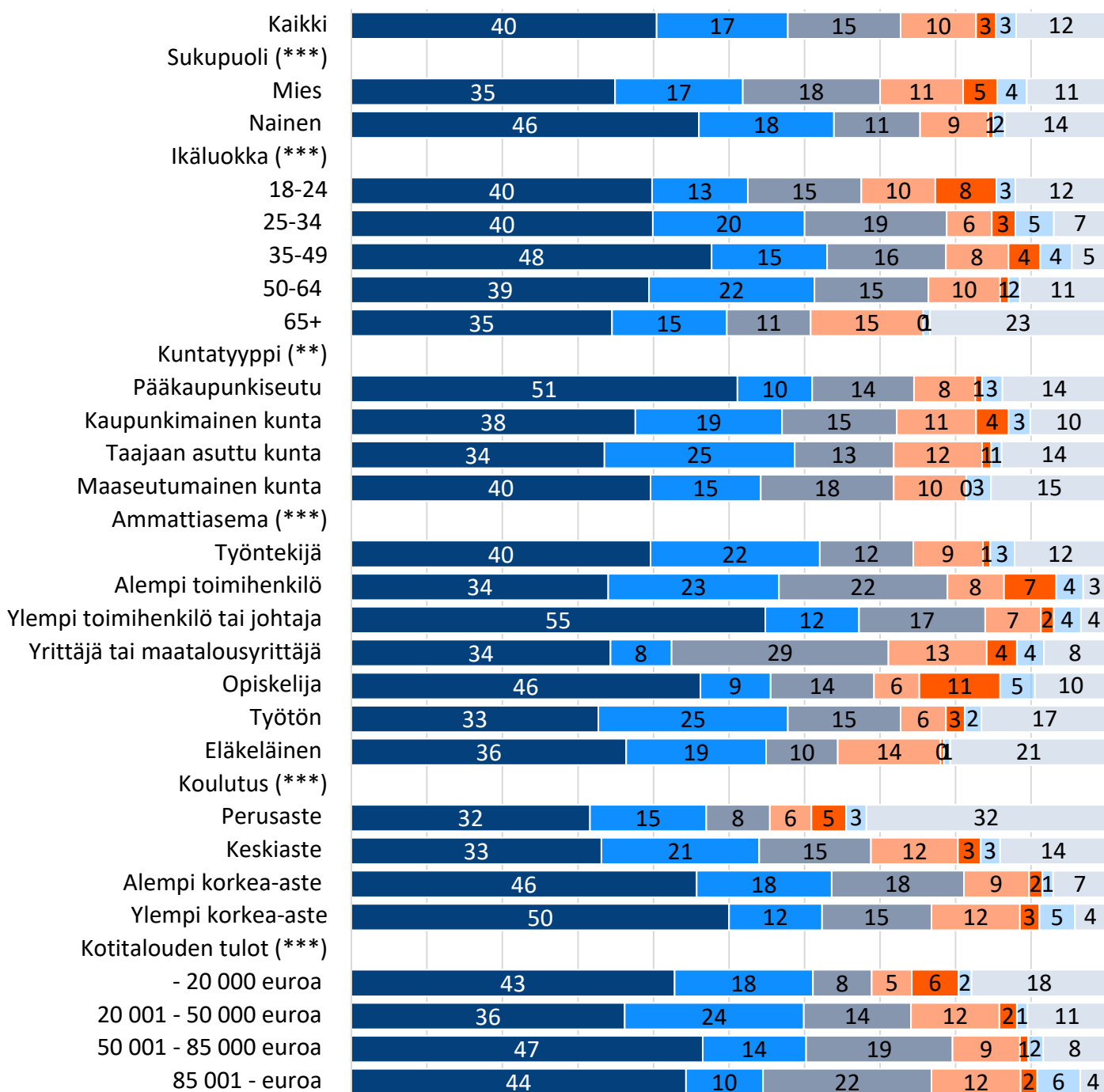

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Mielipide eri vaihtoehdoista: Mikä olisi paras vaihtoehto, jos voisi valita vain yhden

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

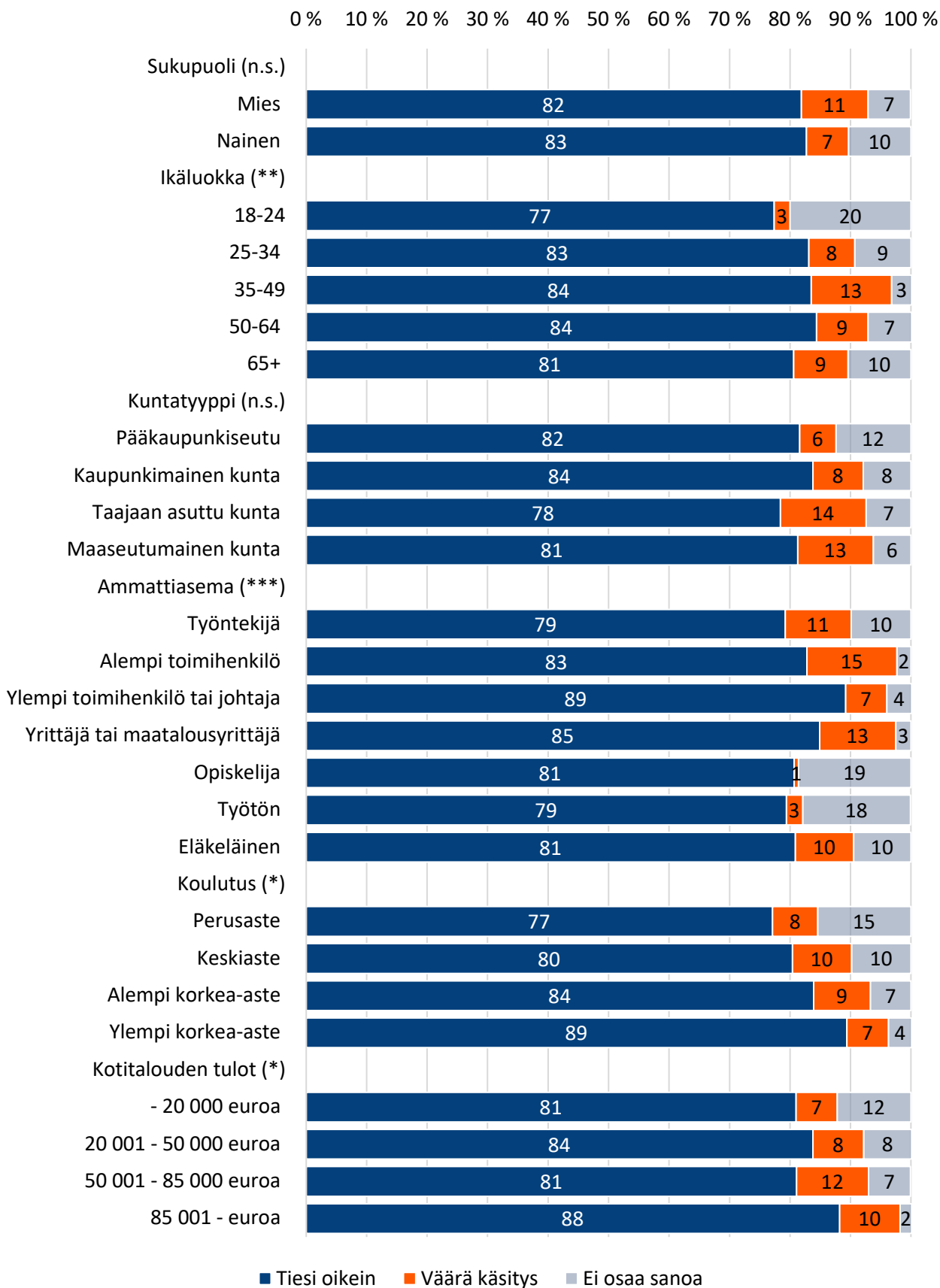

- Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työllisyyden kasvattamiseksi
- Nostetaan eläkemaksuja
- Pyritään kasvattamaan eläkevarojen tuottoja lisäämällä riskinottoa sijoitustoiminnassa
- Nostetaan eläkeikää
- Piennetään tulevien eläkeläisten eläkkeitä
- Piennetään jo eläkkeellä olevien eläkkeitä
- En osaa sanoa

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

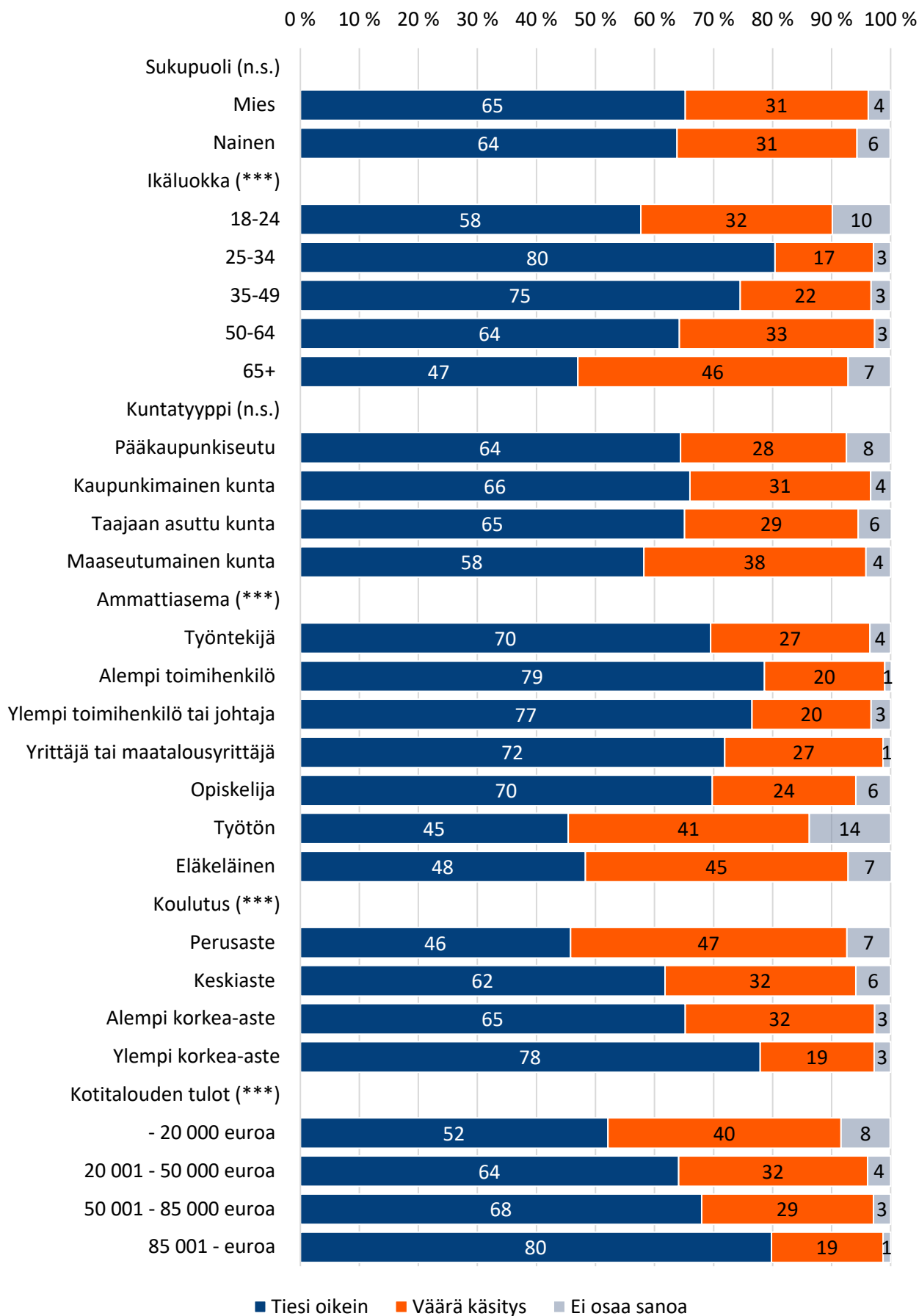
*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Niille Suomessa asuville, joille työeläkettä on kertynyt vähän tai ei lainkaan, maksetaan kansaneläkettä ja tarvittaessa takuueläkettä (pitää paikkansa).

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

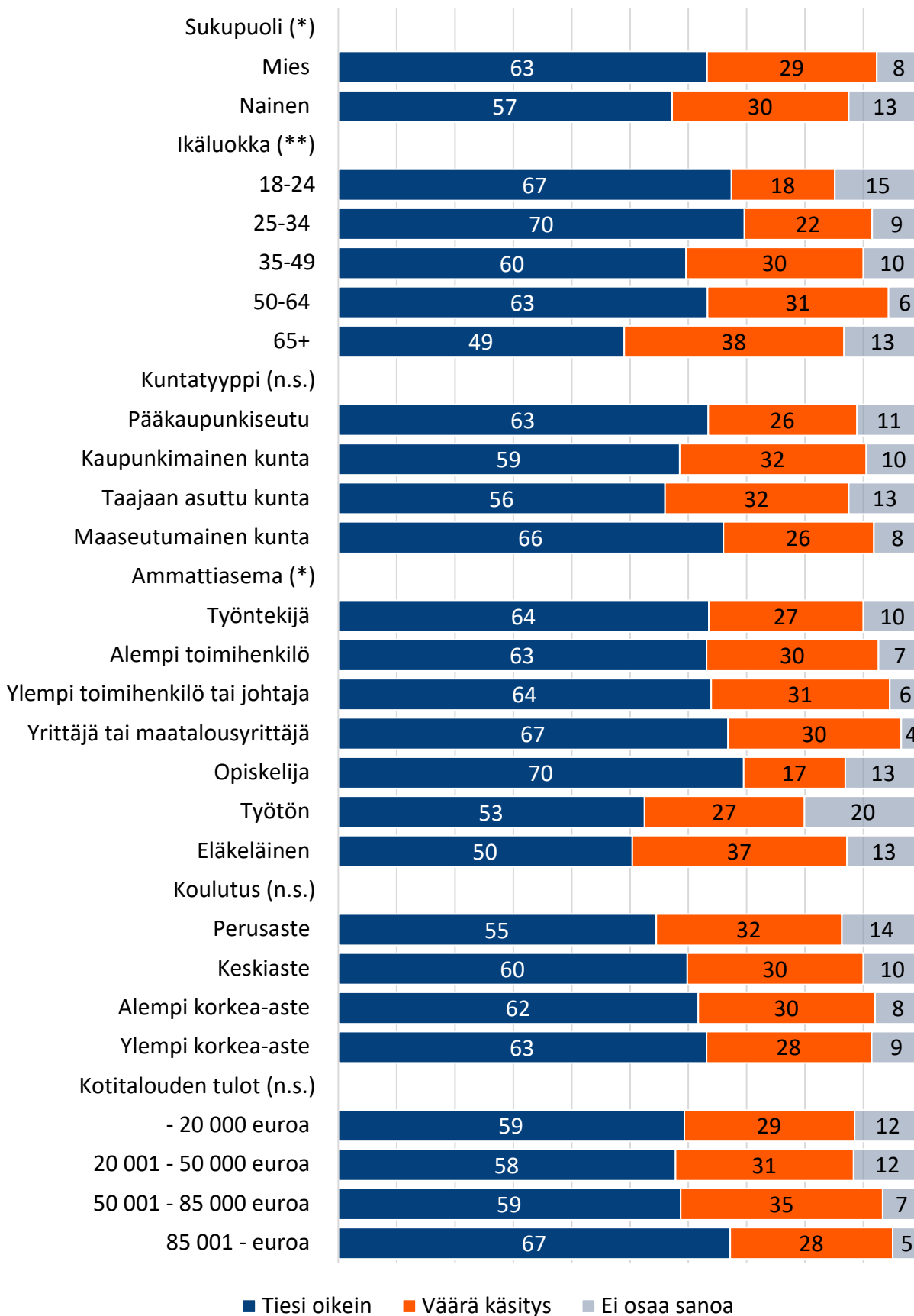
Väite: Vanhuuseläkkeen ikäraja on kaikille sama (ei pidä paikkaansa).

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Suurin osa eläkemaksuista käytetään nykyisten eläkeläisten eläkkeiden rahoittamiseen (pitää paikkansa).

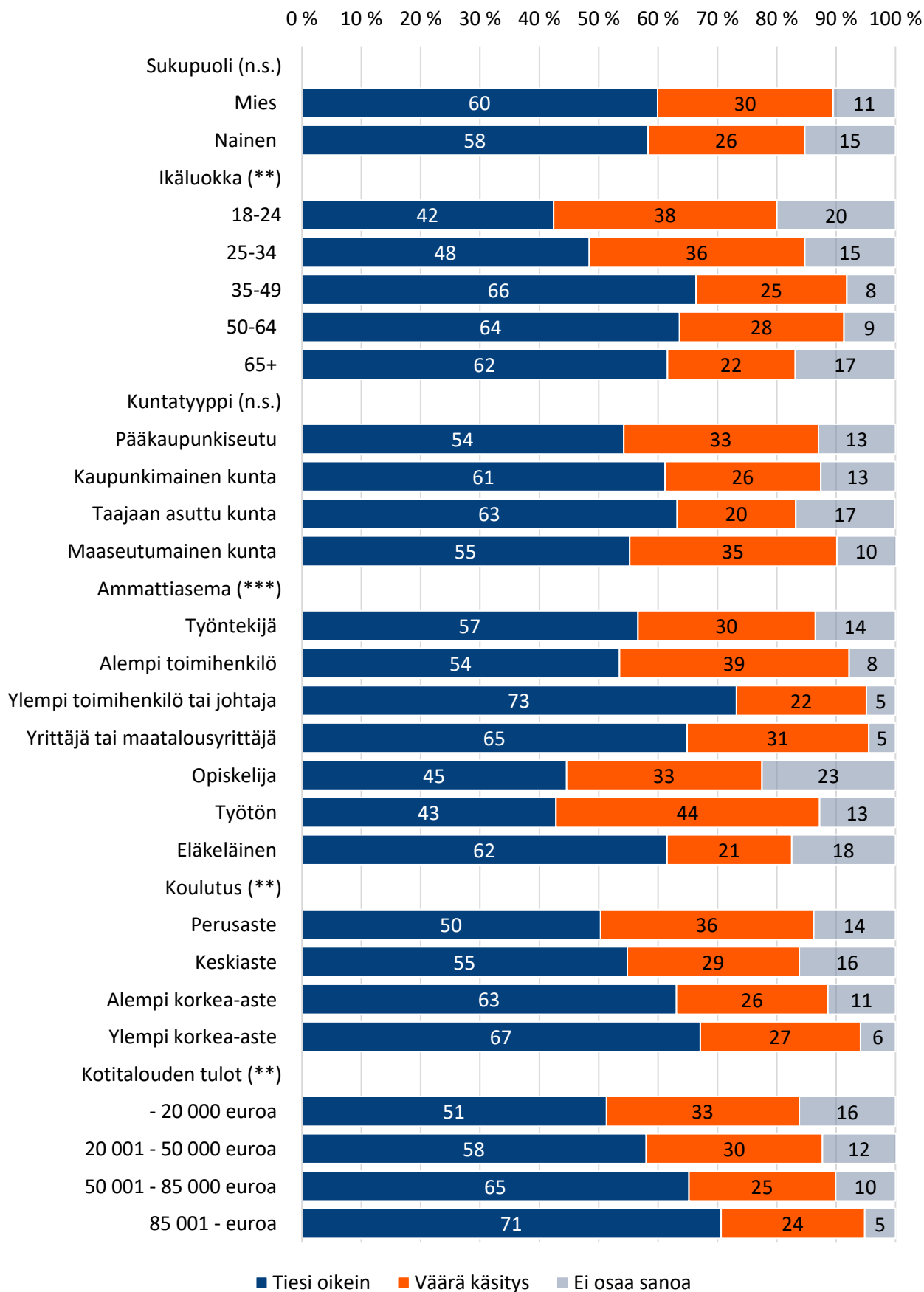
0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

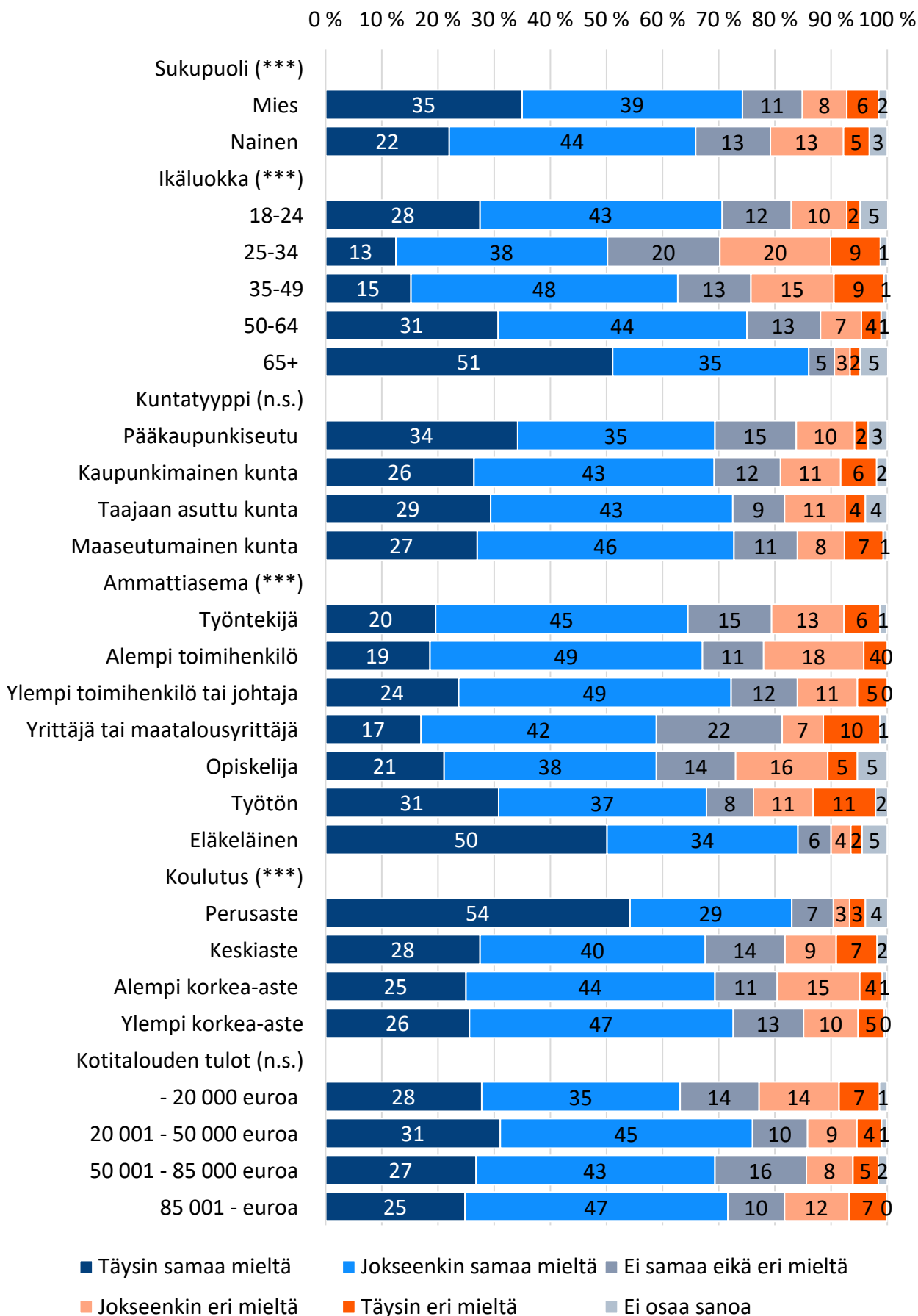
Väite: Jos aloittaa vanhuuseläkkeen alaikärajan jälkeen, eläkettä korotetaan pysyvästi (pitää paikkansa).

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Luotan suomalaisen eläkejärjestelmään.

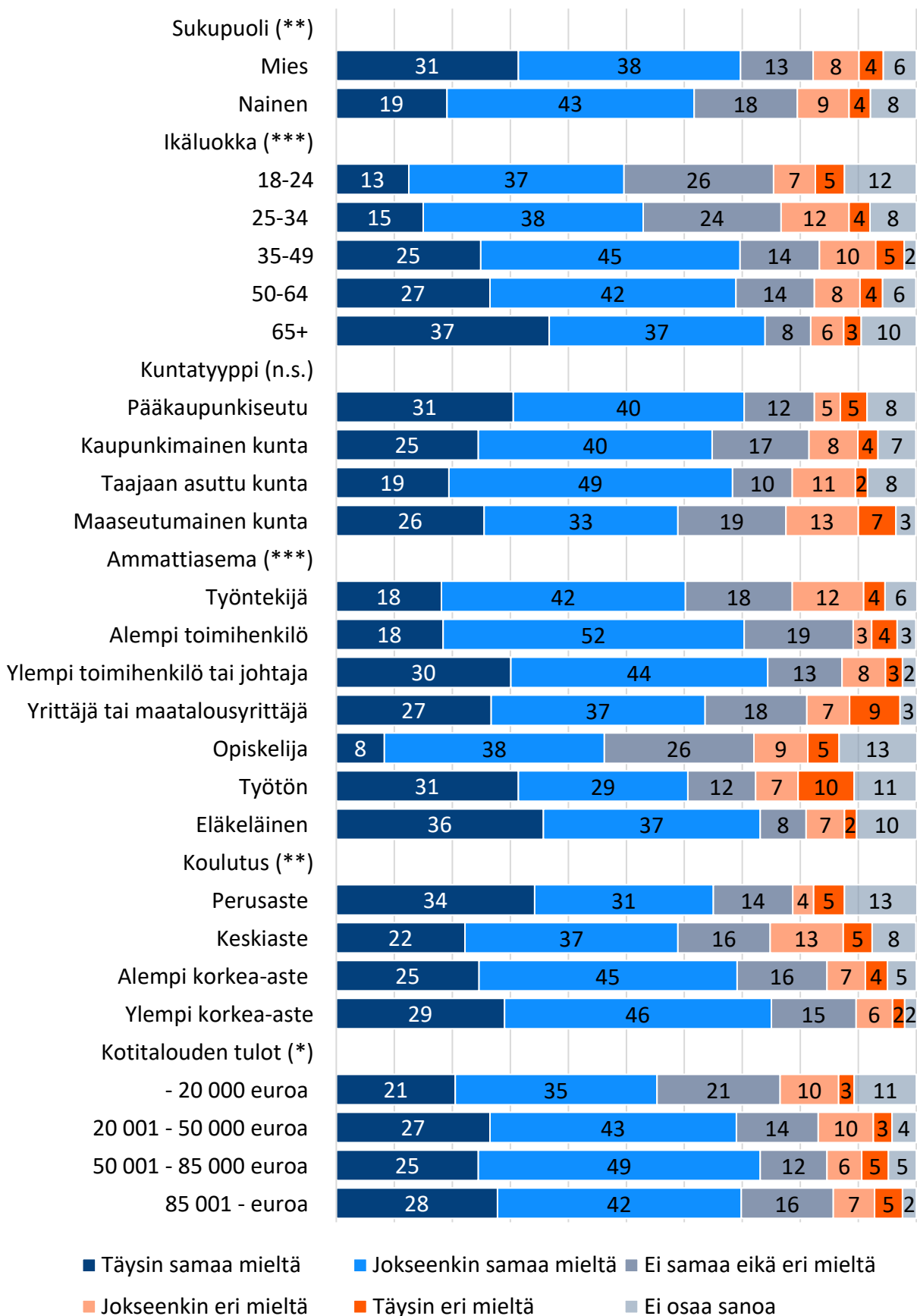

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Eläkevaroja hoidetaan luotettavasti.

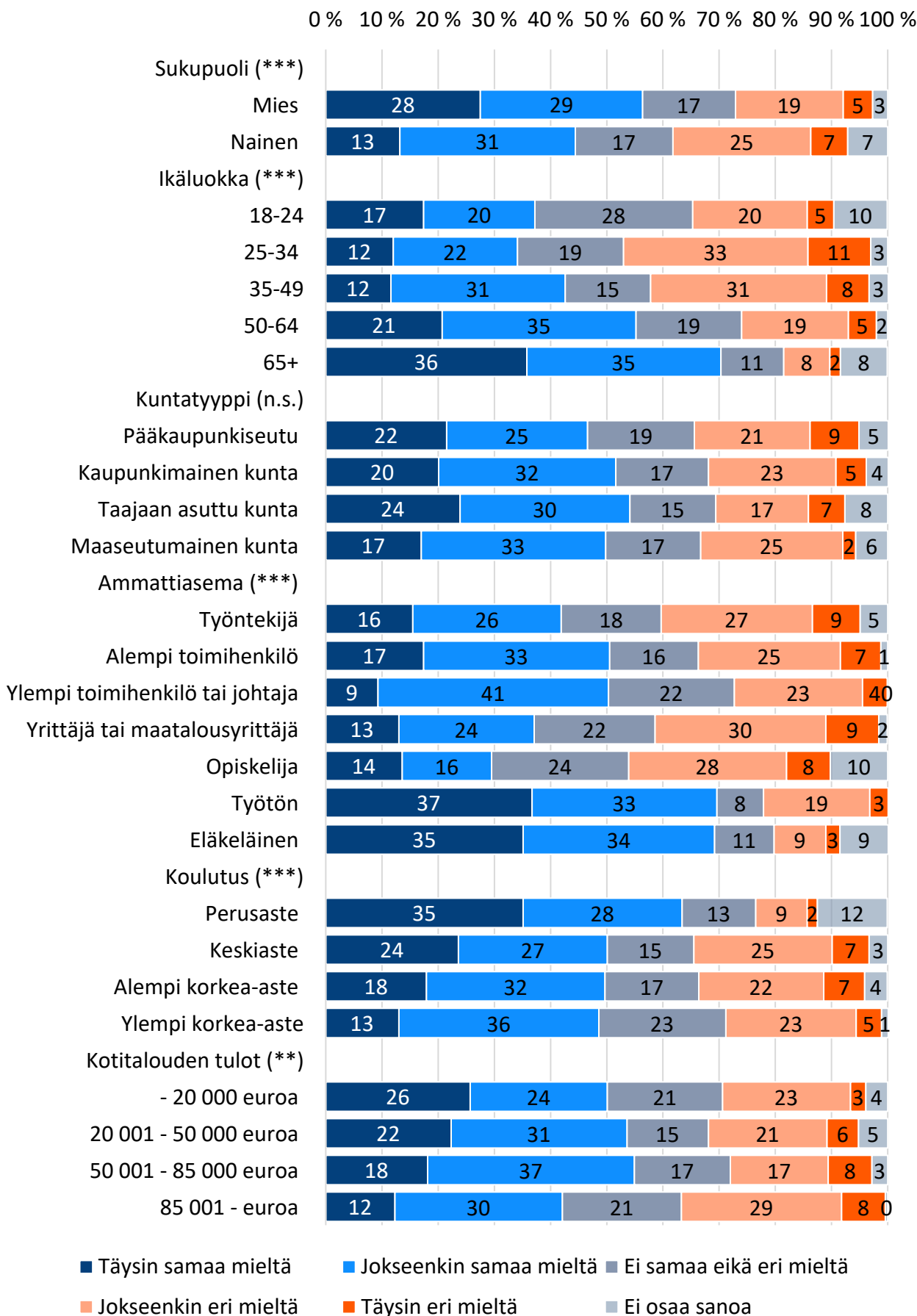
0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Eläkkeet pystytään maksamaan tulevaisuudessa.

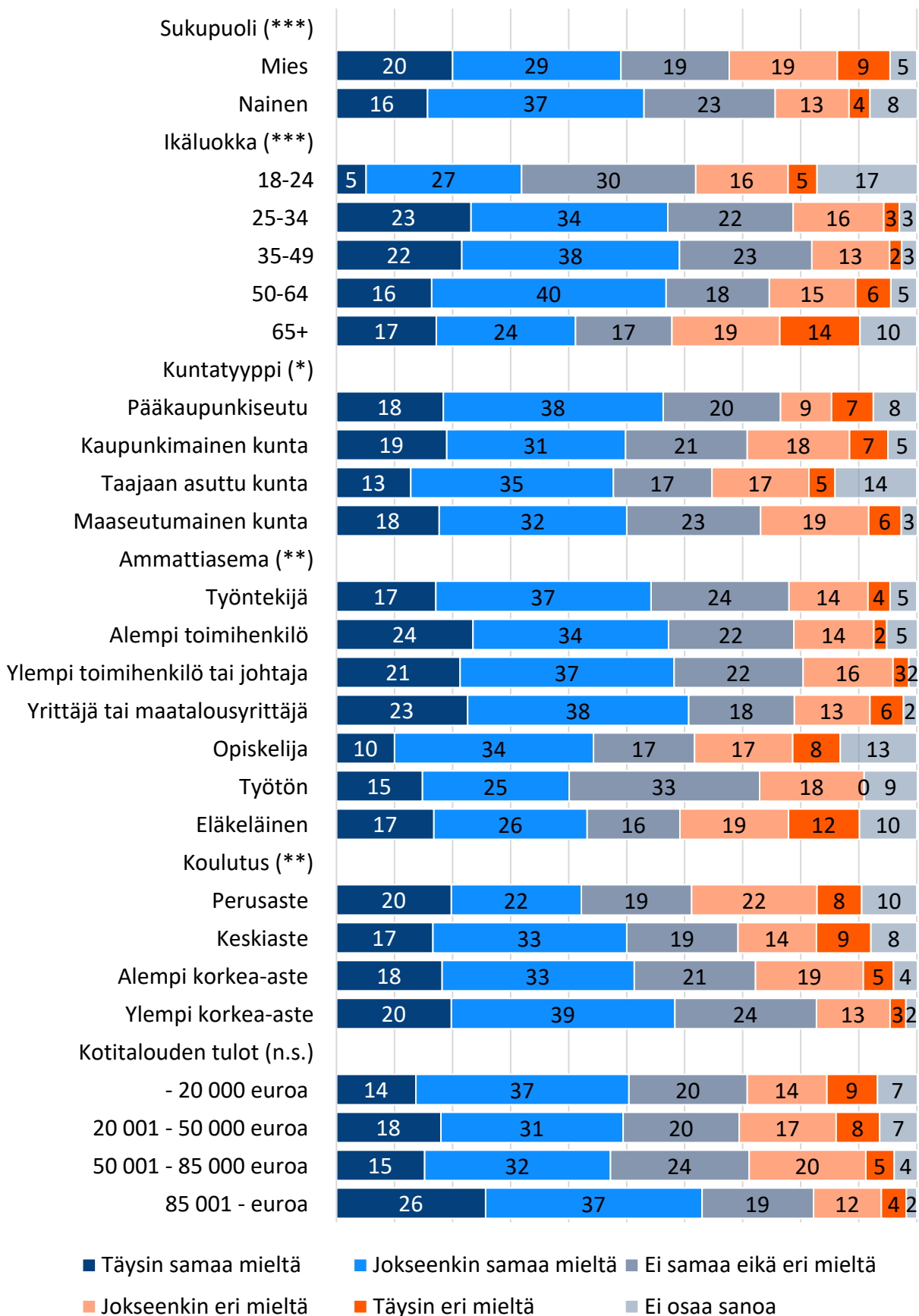

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytasolla, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Nuoremmat sukupolvet joutuvat liiaksi eläkkeiden maksajiksi.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

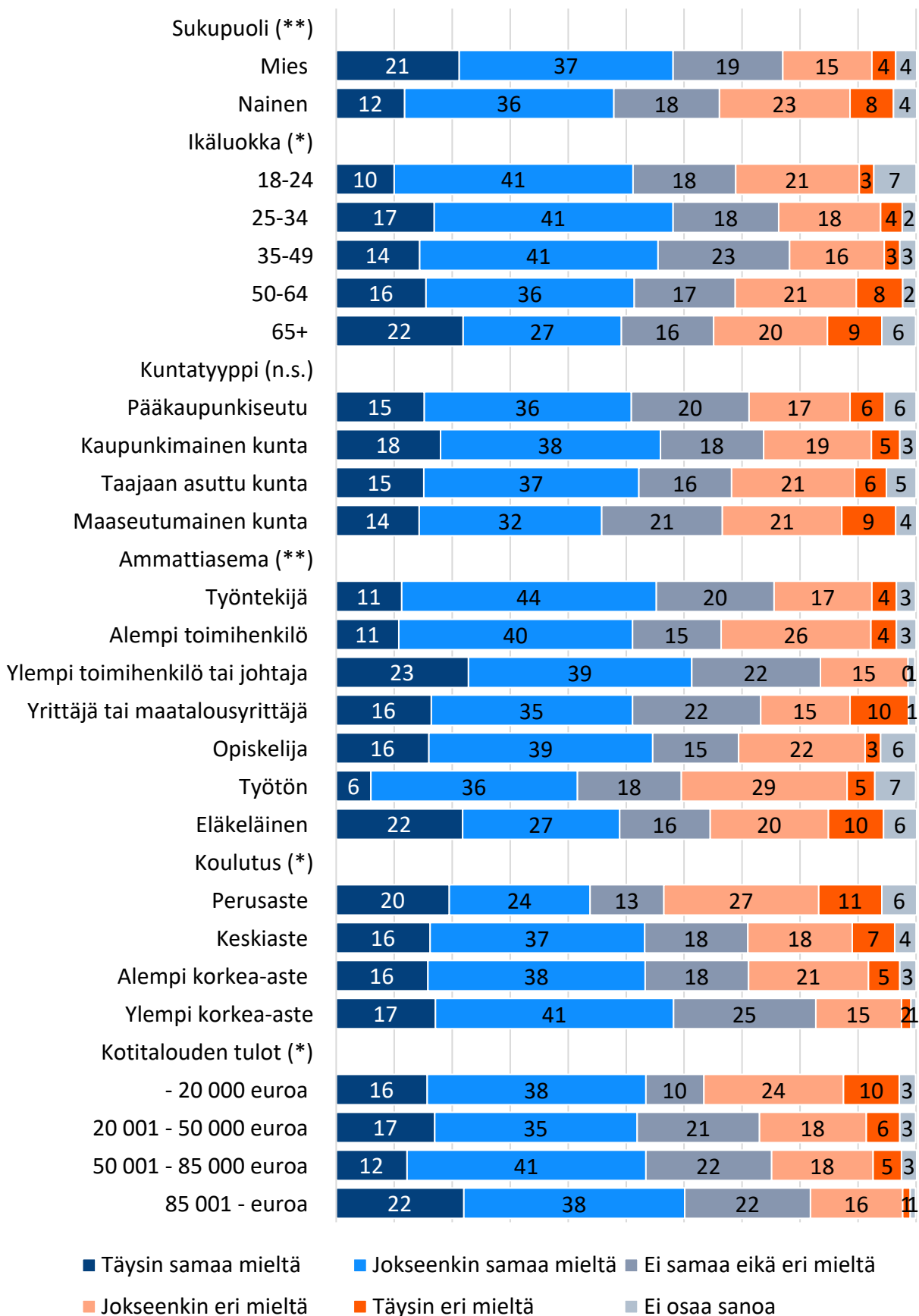

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon nykyisille eläkeläisille.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

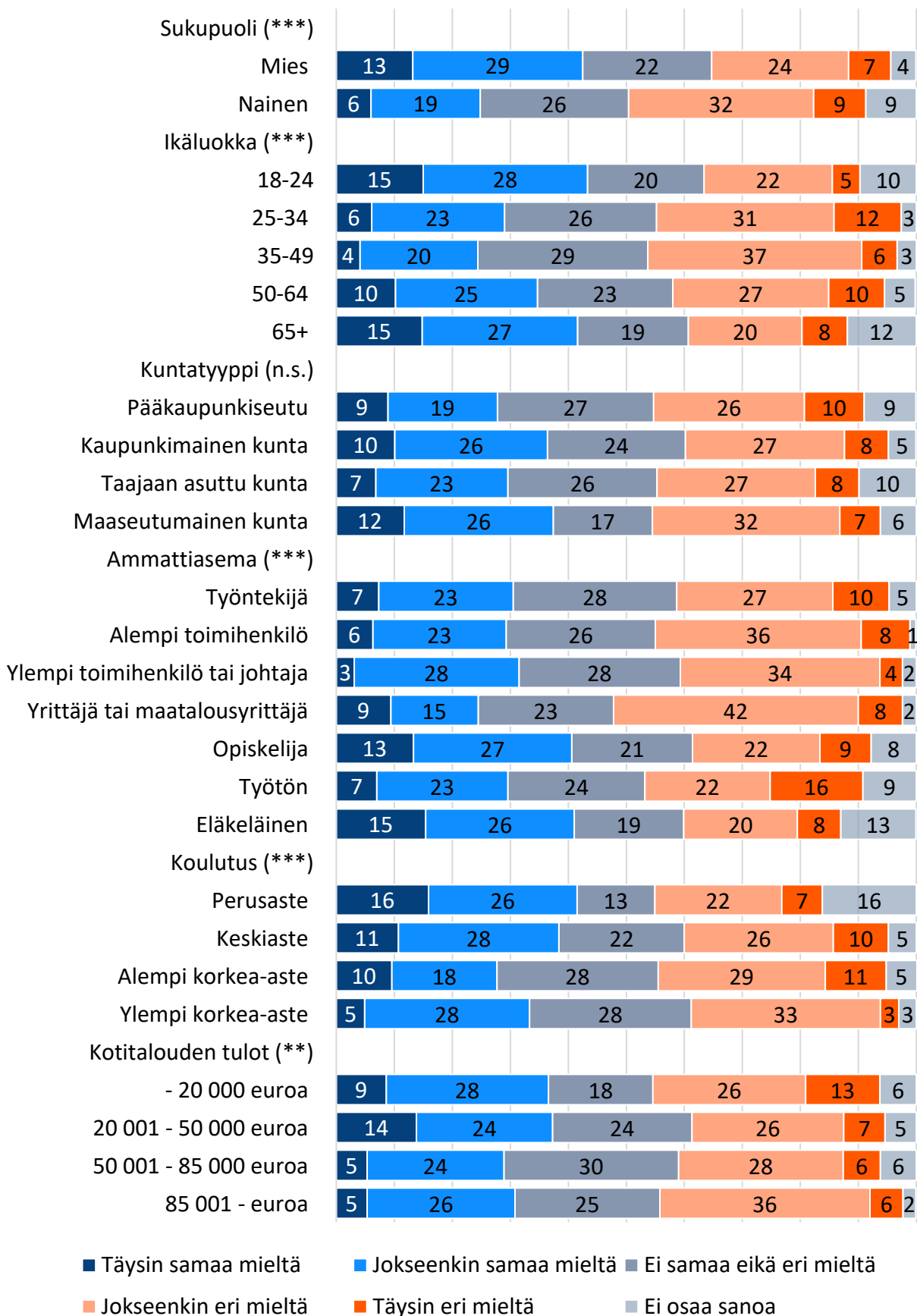

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyytensä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Väite: Eläke takaa kohtuullisen toimeentulon tulevaisuudessa.

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

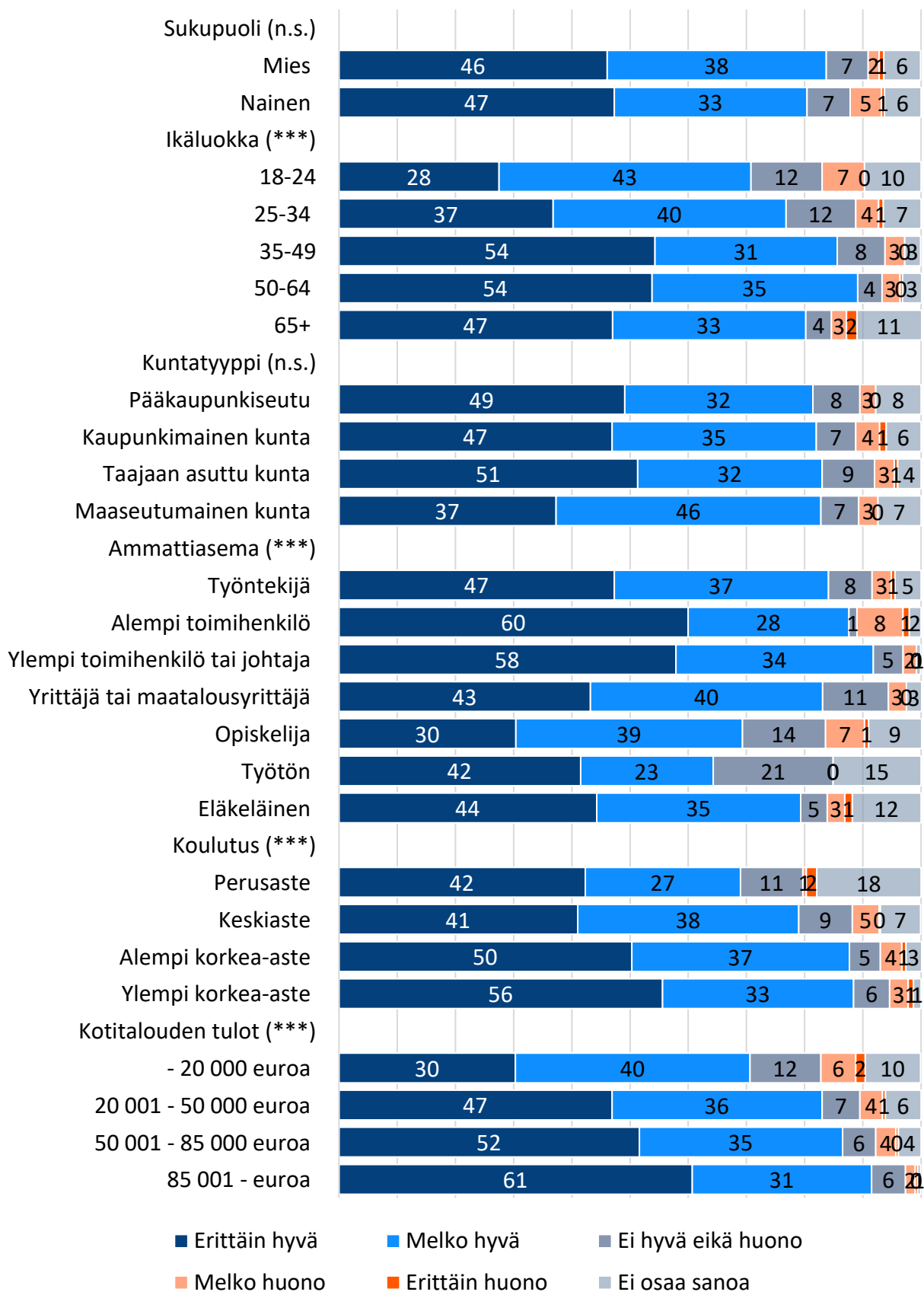

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Työeläkeote?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

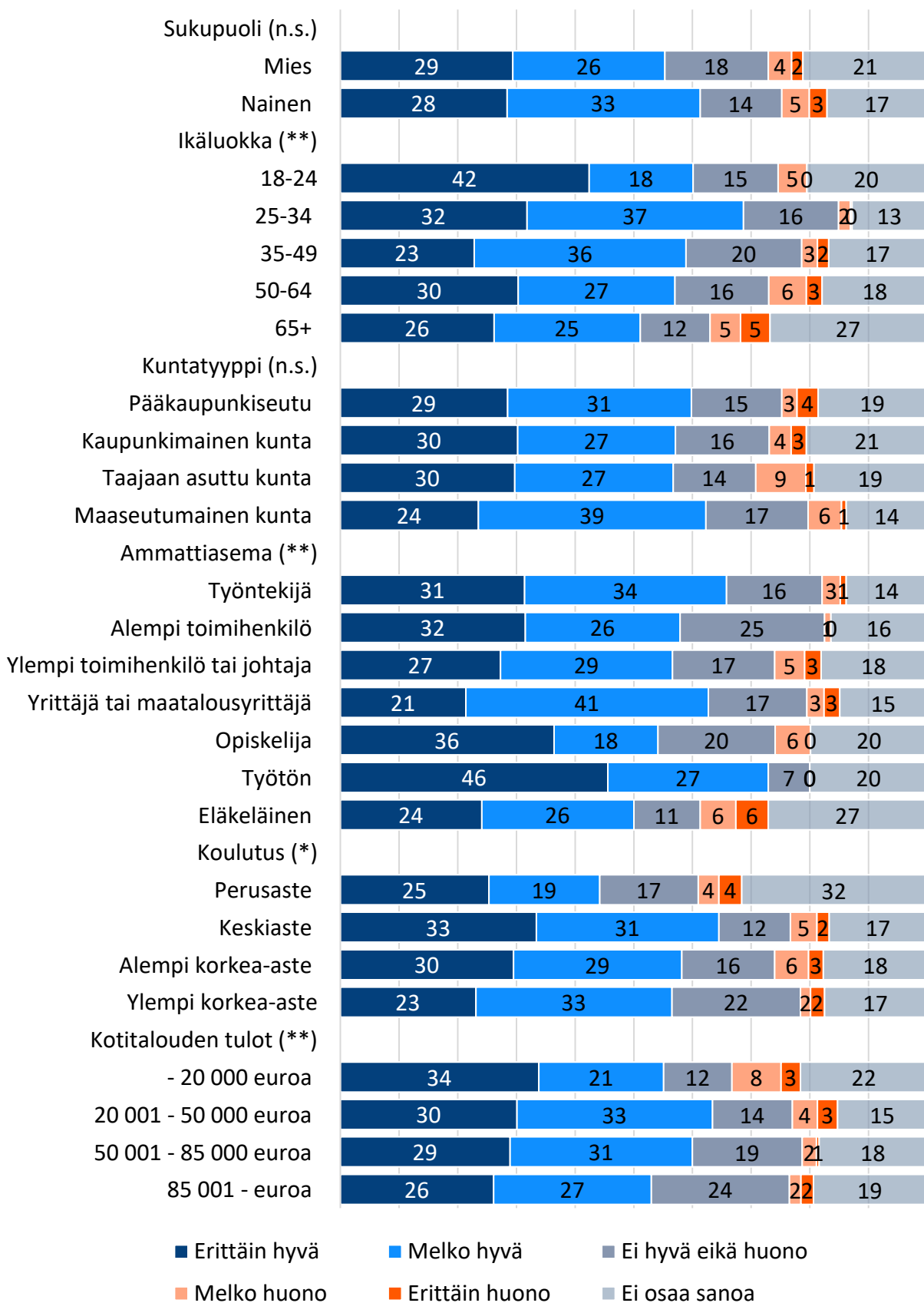

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Henkilökohtainen neuvonta?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

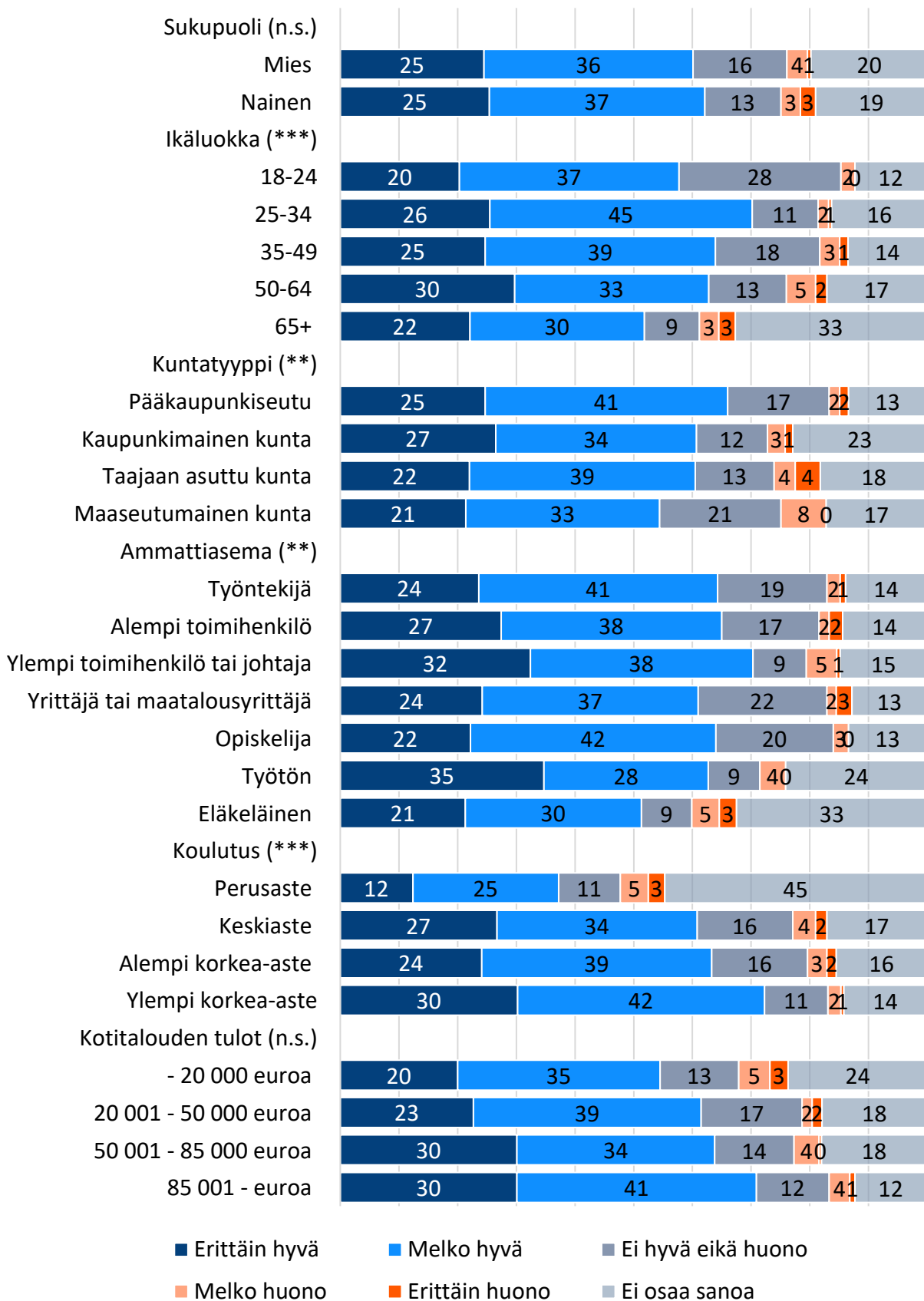

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Eläkelaitosten omat verkkopalvelut?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

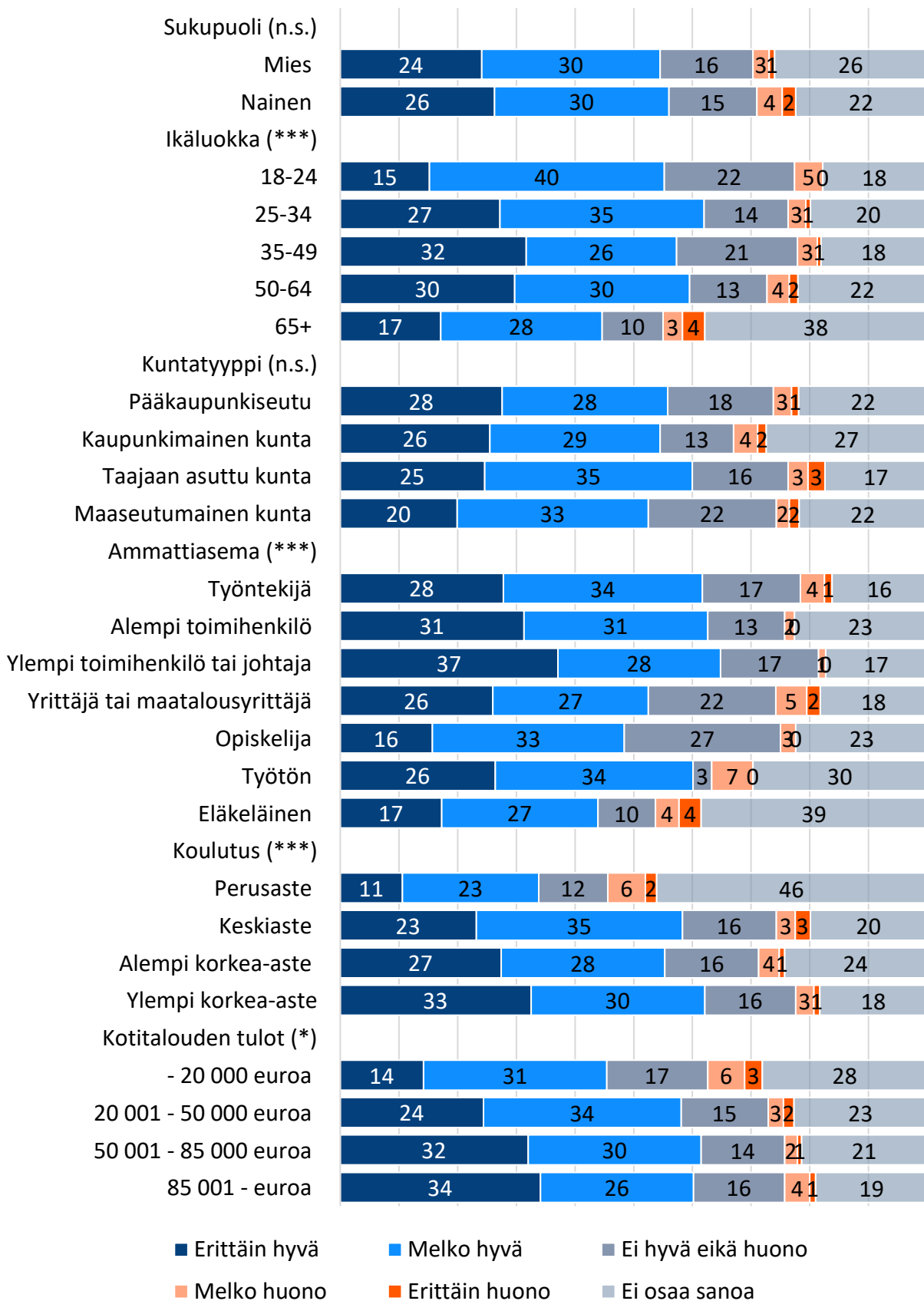

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Työeläke.fi -verkkopalvelu?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

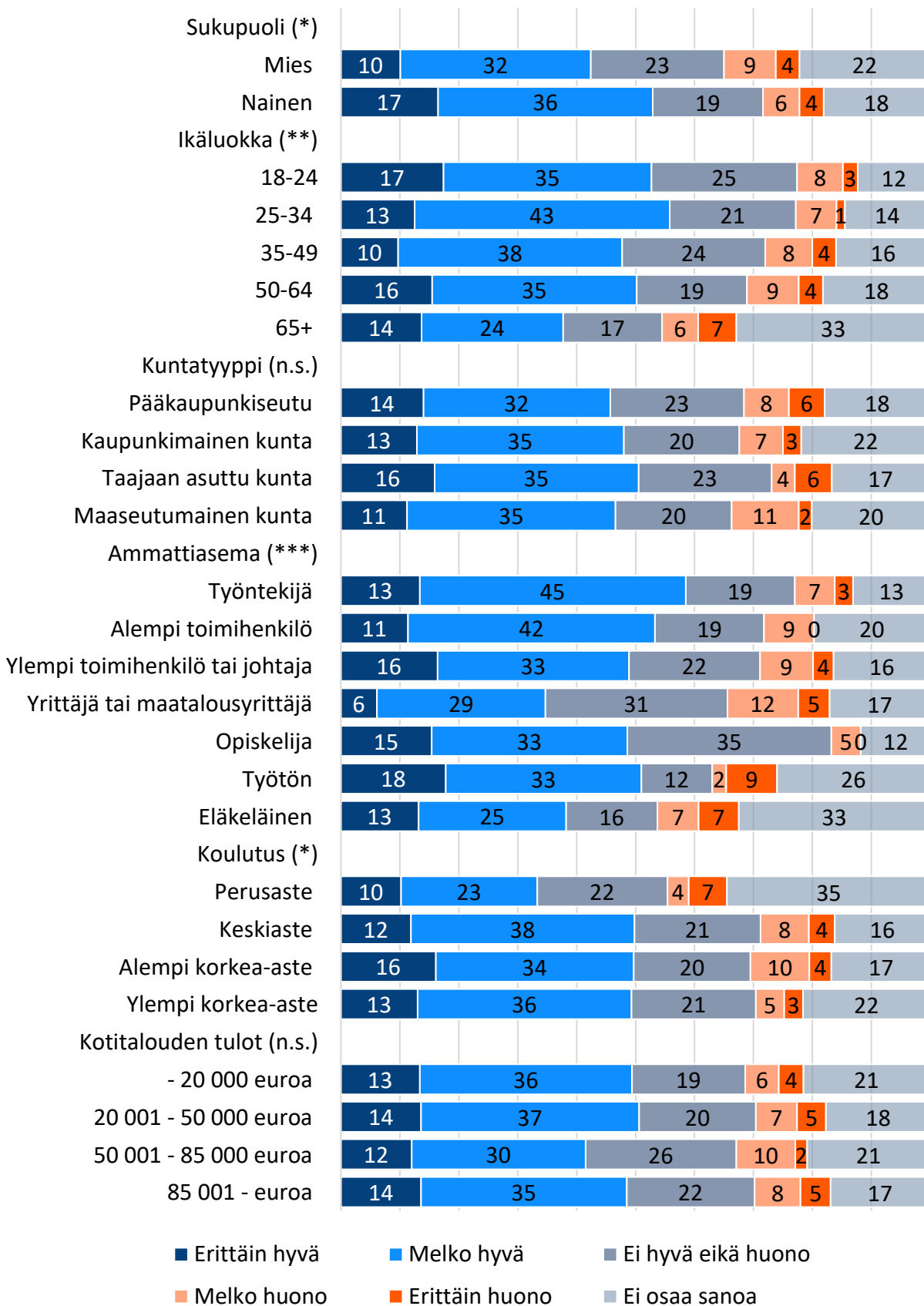

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Koulutustilaisuudet ja -tapahtumat?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

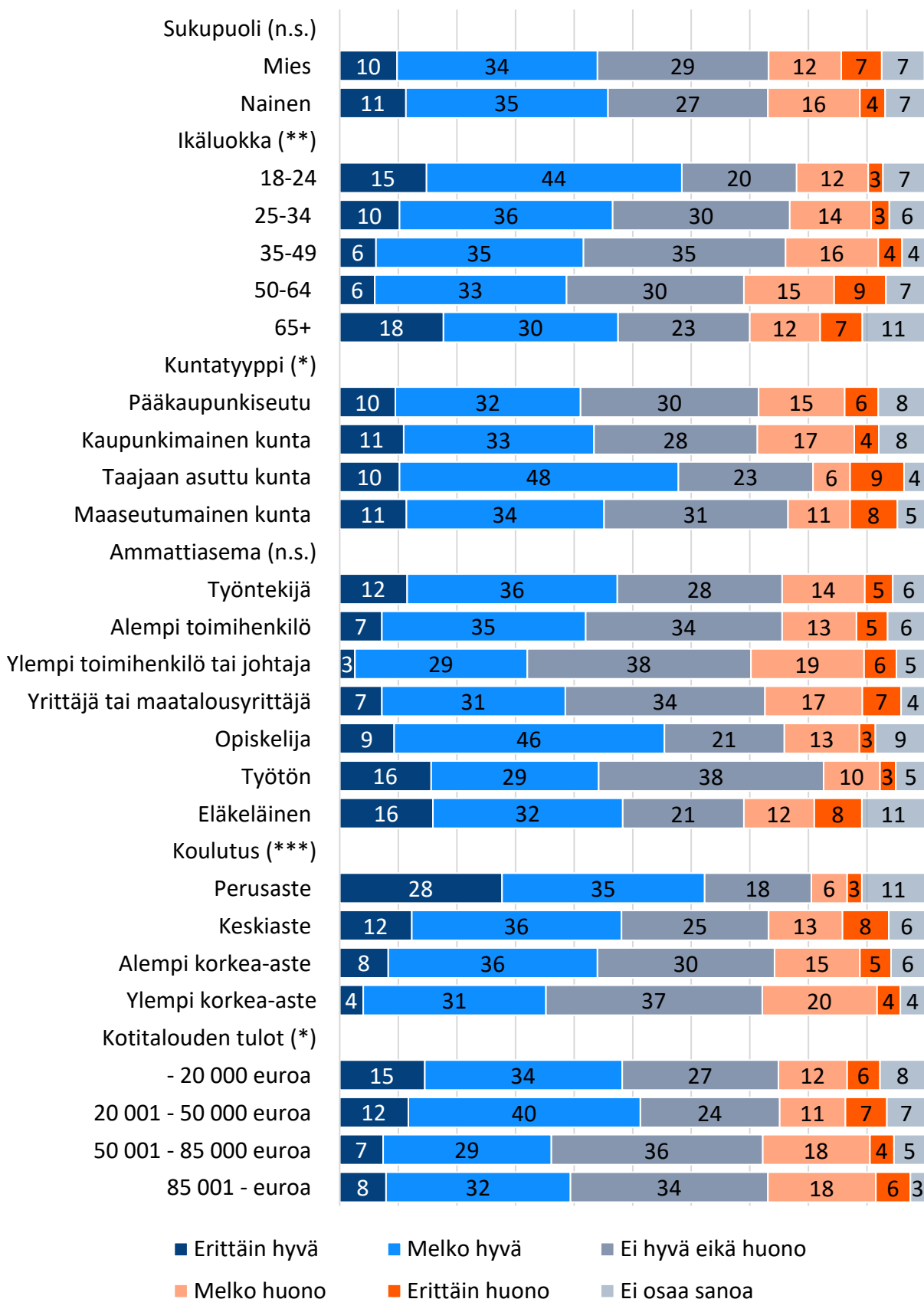

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Ystävät, perhe tai kollegat?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

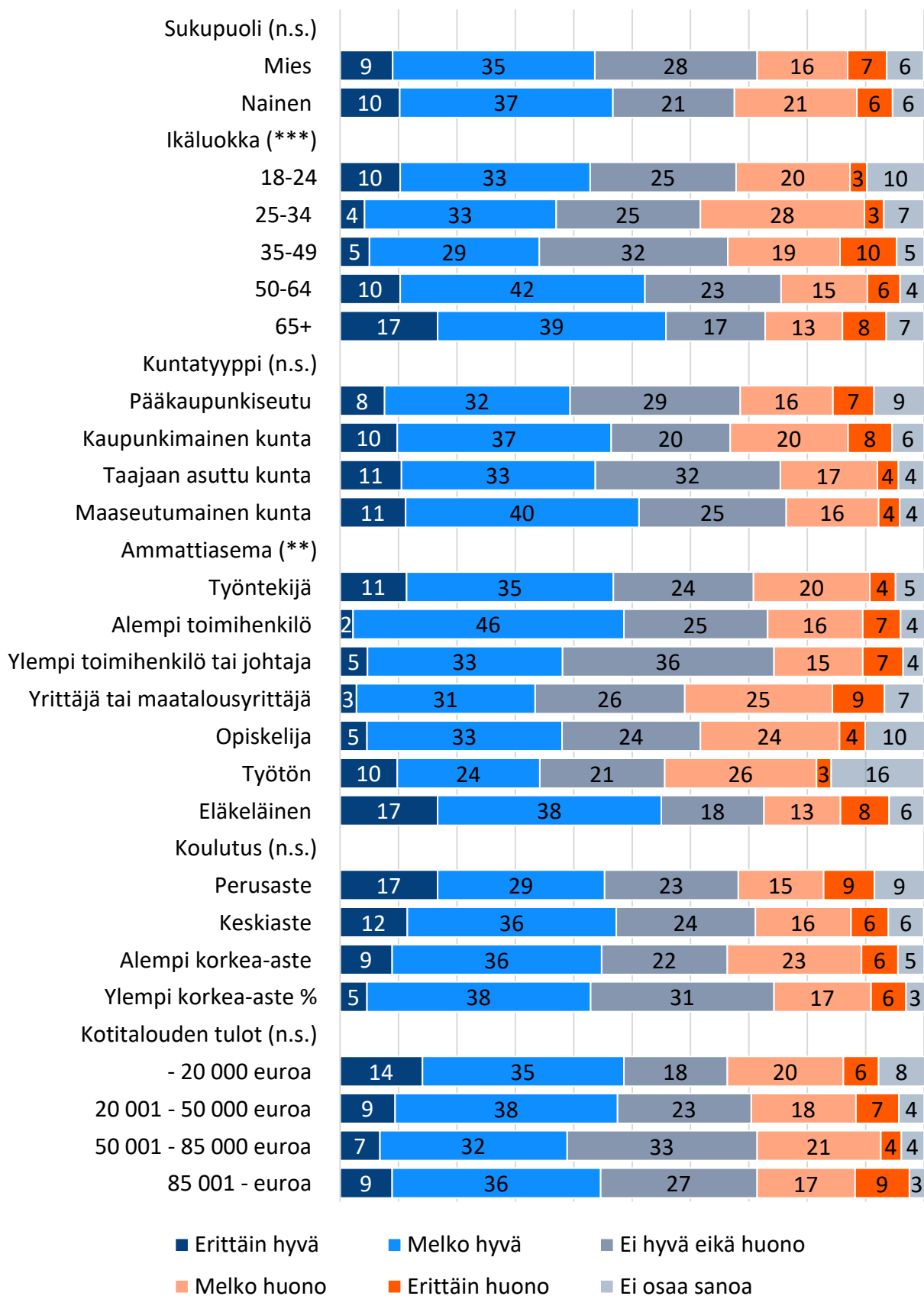

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Radio ja TV?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

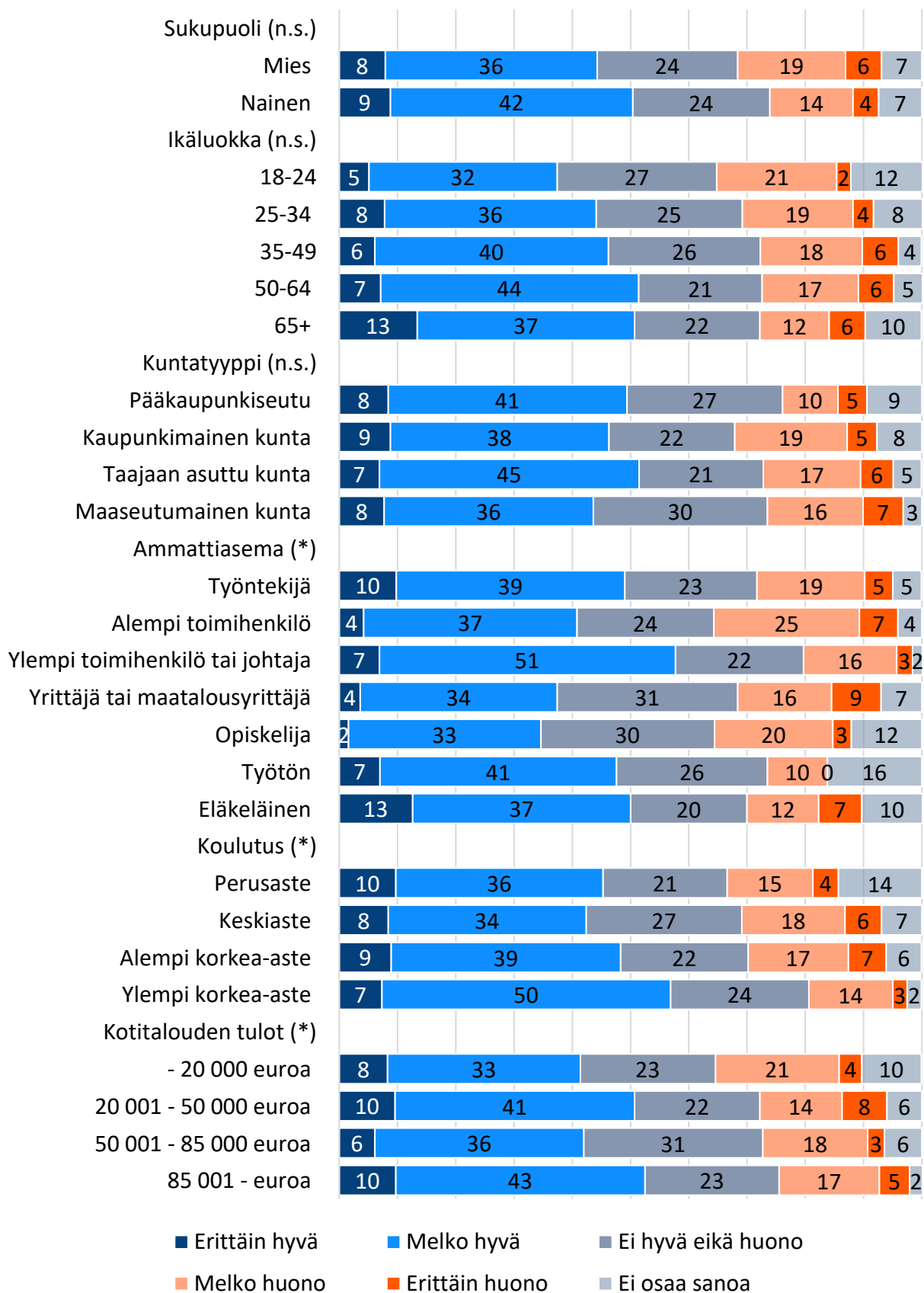

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Sanoma- ja aikakauslehdet?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

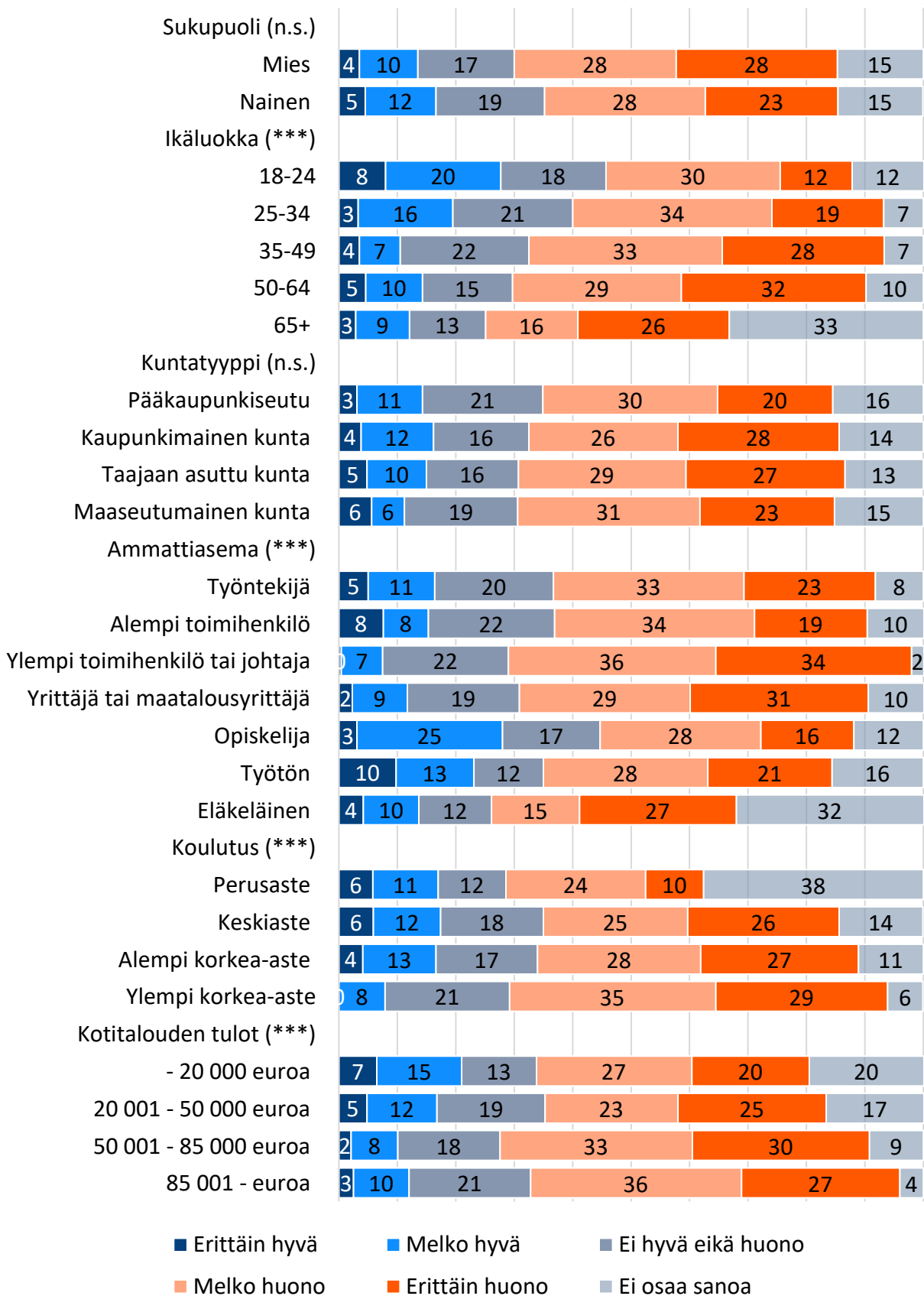

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

**Väite: Kuinka hyvänä tiedon kanavana pidätte...
Sosiaalinen media?**

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Väestöryhmien vastaukset eroavat toisistaan:

*** = 0,1%:n, ** = 1 %:n ja * = 5 %:n merkitsevyydellä, n.s. = erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.